ሓዳስ ኤርትራ

መበል 33 ዓመት ቁ.207 | ሰንበት 28 ሚያዝያ 2024 | ገጻት 8 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 2 — ምግምጋም - ሓደካብ ውጽኢታዊ ባህሪ ተመሃራይ (II)

ገጽ 3 — ናትካ ትርጉም ኣብ ህይወት. . .?

ገጽ 4 — ተበግሶ

ገጽ 5 — ምልክታ

ገጽ 11 — "ብኻ ሓንቲ ዓመት ተቐዳዲመ"

መደባት መበል 33 ዓመት ቅነ ናጽነት ይጅምር

ሰኣላይ - ኣብርሃም በየነ

መደባት መበል 33 ዓመት ቅነ ናጽነት፡ "ውሕስነት ሰላም ብመኽተ" ብዝብል ቴማ፡ ትማሊ 27 ሚያዝያ ኣብ ኣስመራ - ሜዳ ባቲር፡ ማስከረም ብዘቕረበ፡ ናብ ቈልዑ ዝቐንዐ ባህላዊ ምርኢት ማለት 'ኮንሰርት' ተጀሚሩ።

እዚ ካብ መዋእለ-ህጻናት ክሳብ 5ይ ክፍሊ ዝርከቡ ቈልዑ ዝተሳተፍዎ መደብ፡ እንዳ ኣዘናግዐ ዝምህር መሰናድኦታት ከም ኮሜዲ፡ ጽወጽዋይ፡ መዝሙር፡ ትልሂትን ምርኢት 'ፓፔት'ን ዘጠቓለለ'ዩ ነይሩ።

ኣብ'ቲ ካብ ሰዓት 3፡30 ድሕረቐትሪ ንክልተ ሰዓታት ዝቐጸለ መደብ፡ ኮሜድያን የናስ ምሕረትኣብ (ማይናስ) ምስ ጉጅለኡ ዘቕረቦ ስሑብቦዊ መደባት፡ ነቲ መደብ ዝያዳ ድምቀት ሂብዎ።

ካብ ኣወሃሃድቲ ናይ'ቲ መደብ ኣቶ ወልደሰላሴ ዑቕባዝጊ ንኤሪና ኣብ ዝሃቦ ሓብሬታ፡ እቲ 'ኮንሰርት' ኣካል ናይ'ቲ ንደምቀት ጽንብል መበል 33 ዓመት በዓል ናጽነት ኤርትራ ተዳልዩ ዘሎ ኣርባዕተ ኮንሰርትታት ከምዝኾነ ገሊጹ።

በዚ መሰረት፡ 7 ግንቦት ካብ 6ይ ክፍሊ ክሳብ ኮሌጃት ንዝርከቡ ተመሃሮ፣ 11 ግንቦት ንኣባላት ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ፣ 17 ግንቦት ድማ ንበርቲ 13 ምምሕዳራት ንኡስ ዞባታት ኣስመራ ዝቐርብ 'ኮንሰርትታት' ከህሉ ምኻኑ ተፈሊጡ ኣሎ።

ብዘይካ'ዚ፡ ቅነ ናጽነት ኣብያተ-ትምህርቲ ካብ 8 ክሳብ 20 ግንቦት፣ ኮማዊ ዳሳት ብደረጃ ንኡስ ዞባታት ድማ ካብ 20 ክሳብ 23 ግንቦት ክካየድ እዩ።

ጋሽ-ባርካ - ኣብ ምኽባር መሰላት ደቂኣንስትዮን ቈልዑን ዘተኰረ ዘተ ተኻይዱ

ጨንፈር ሚኒስትሪ ዕዮን ማሕበራዊ ድሕንነትን ዞባ ጋሽ-ባርካ፡ ብ22 ሚያዝያ ኣብ ኣቑርደት፡ ኣብ ምኽባር ማሰላት ደቂኣንስትዮን ቈልዑን ምውጋድ ሃሳዪ ልምድታትን ዘተኰረ ዘተ ወዲቡ።

ግዝያዊ ሓላፊ ናይ'ቲ ጨንፈር ኣቶ ተስፉጉብርኤል ጉብረስላሴ ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ እቲ ዕላማ ሳዕቤናት ድሕሪ ልምድታት ንምውጋድ ከምዝኾነ ብምጥቃስ፡ ተበጺሑ ዘሎ ደረጃ ንቕሓት ንምግምጋም፡ ክሳብ ሕጂ ልዕሊ 84 ሽሕ ዜጋታት ዝተሳተፍዎ መኣድታት ዘተ ከምእተኻየደ ገሊጹ።

ካብ ኩለን ንኡስ ዞባታት ጋሽ-ባርካ ዝመጹ ወከልቲ ኮሚተ ምርግጋጽ ማሰላት ደቂኣንስትዮን ቈልዑን ድማ፡ ቡቡብቲኦም ንዝተኻየደ ንሰጓሳትን ውጽኢቱን ከምኡ'ውን ዝነበረ ብድሆታትን ብልጫታትን ዘምልከት መብርሂ ሂቦም።

ተሳተፍቲ ድሕሪ ዘካየድዎ ዘተ፡ ተራ ኣመሓደርቲ ከባቢን ኣኸባብርትን ክዓዝዝ፣ ብፍላይ ድማ መራሕቲ ሃይማኖት ኣብ ምውጋድ ጎዳኢ ልምድታት ኣበርክቶኦም ክዕዘዝ፣ ኣብ ልዕሊ ፈጸምቲ ዝውሰድ ስጉምቲ ድማ ኣራሚ ክኸውን ተላቢዮም።

ኣመሓዳሪ ዞባ ጋሽ-ባርካ ኣምባሳደር ማሕሙድ ዓሊ ሕሩይ ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ ምርግጋጽ ማሰላት ደቂኣንስትዮን ቈልዑን ኣዐብራቒ ንቕሓት ሕብረተሰብ ስለዝኾኑ፡ ነቲ ተበጺሑ ዘሎ ደረጃ ብምዕቃብ ናብ'ቲ ዝድለ ሸቶ ንምብጻሕ፡ ክሳብ ምምሕዳራት ከበቢን ዓድታትን ዝወርድ ኮም ዝሰረቱ ተሳትፎ ክድፋኣሉ ኣዘኻኺሩ።

ዓዲ-ቐይሕ - ሚኒስተር ሃብቲ ባሕሪ ንተመሃሮ ኮሌጅ ሰሚናር ሂቡ

ሚኒስተር ሃብቲ ባሕሪ ኣቶ ተወልደ ቀላቲ፡ ንተመሃሮን መማህራንን ኮሌጅ ንግድን ማሕበራዊ ስነ-ፍልጠትን - ዓዲ-ቐይሕ፡ ኣብ ተራ ምህር መንእሰይ ኣብ ምምዕባል ጸጋት ባሕሪ ሰሚናር ኣካዪዱ።

ኣብ'ቲ ብ24 ሚያዝያ ንልዕሊ 500 ኣባላት ማሕበረሰብ እቲ ኮሌጅ ዝተዋህበ ሰሚናር፡ ሚኒስተር ተወልደ፡ ኣብ ሓፈሻዊ ሌላ ቀይሕ ባሕርን ኣገዳስነቱን፣ ታሪኻዊ ምዕባለ ጸላት ሃብቲ ባሕሪ ኤርትራ፣ ምምስራት ባሕርያን ንጥፈታቱን፣ ዕላማታትን ተልእኾን ሚኒስትሪ ሃብቲ ባሕሪ፣ ሃገራዊ ሸቶታት ጸጋት ባሕሪ፣ ዕቃበን ዘላቒ ኣጠቓቕማን ጸጋታት ባሕሪ፣ ዕቑር ትሕዝቶ ጸጋታት ባሕሪ ኤርትራ፣ ከምኡ'ውን ኣብ ልምዓታዊ ወፍርታት ጸላት ሃብቲ ባሕርን ቱሪዝማዊ ኣገዳስነት ቀይሕ ባሕርን ሰፊሕ መግለጺ ሂቡ።

እቲ ሚኒስትሪ ኣዚ ጸላት'ዚ ዝምልከት ሕጋጋትን መምርሒታትን እናኣውጽአ ቅርዑይ ምሕደራን ንመጻኢ ወለዶታት ኣብ ግምት ዘእተወን ዘላቕነት ዘለዎን ጥንቁቕ ኣጠቓቕማን ንኽህሉ ክሰርሕ ምጽንሑ ዝጠቐሰ ሚኒስተር ተወልደ፡ ኣብ'ዚ መዳይ'ዚ ተራ ብቑዕ ትምህርቲ ዝቐሰመ መንእሰይ ወሳኒ ምኻኑ ኣገንዚቡ።

ተራ ኮሌጃት ኣብ ጉዕዞ ምርግጋጽ ቁጠባዊ ሓርነት ኣገዳሲ ከምዝኾነ ብምሕባር ከኣ፡ ጸጋታት ባሕርና ብዝምርምሩ ኣብ ሬቡላ ህዝብና ክውዕል - ኪኖ ምስልጣን ዓቕሚ-ሰብ፡ ግብራዊ ተሳትፎ ክህልወን ተላብዩ።

ዲን ኮሌጅ ንግድን ማሕበራዊ ስነ-ፍልጠትን ዶ/ር እስቲፋኖስ ሃይለማርያም ብወገኑ፡ መንእሰያት ተመሃሮ ጸጋታት ሃብቲ ባሕርም ብዓገቡ ክፈልጡን ክዕዘቡን እንክለዉ - ፍልጠቶም ዝያዳ ስለዝዕምቑ፡ ኣብ'ዚ መዳይ'ዚ ብኣትኩሮ ክሰርሑ ኣዘኻኺሩ።

ኵርናዕ ተመሃሮ

ሱራፌል ተስፋብሩኽ

ምግምጋም - ሓደ ካብ ውጽኢታዊ ባህሪ ተመሃራይ (II)

ዝሓለፈ ሰሙን፤ “ስሩዕ ምኽን ሓደ ካብ ባህርያት ንፉዓት ተመሃሮ” ምኳኑ ኣብ ዘርኢ ኣርእስቲ፡ ትምህርቲ ሓደ ካብ ዝዓበዩ ርኽበታ ሰብ ምኳኑ፣ ሓደ ሰብ ካብ ህጻንነቱ ኣትሒዙ ካብ ከባቢኡ ብዙሕ ከም ዝመሃር፣ ዕድመኡ ንትምህርቲ ምስ ኣኸለ ኸኣ ብብደረጅኡ ብብዓቕሙ ትምህርቲ ከም ዝወሃቦ፣ ክዅትት እንክሎ ኸኣ ትምህርቲ ንረብሕኡ ከም ዝመሃሮ ከም ዝርዳእ፣ መወዳእታኡ'ውን ንተፈጥሮ ብሓፈሻኡ፡ ንነብሱን ከባቢኡን ብግቡእ ተረዲኡ ህይወቱ ብዝቐለለ ንኽመርሕ ከም ዝመሃር ተጠቒሱ። ተመሃሮ ንግዜኦም ብስሩዕ ክጥቀምሉዎም ዘኽእሉ ነጥብታት ምስ'ናይ መፈተኒ ሰደቓታት ቀሪቡ። ኣብ መወዳእታኡ፡ ዘበዝሐ ግዜና ሰሙናዊ ኣበይ ከም እነጥፍኦ ክንርኢ ፈቲንና።

ኣብዚ ናይ ሎሚ ኸኣ ግዜኻ ዝበልዓልካ ልምዲ ምስ ኣለለኻ፡ እቲ ኣብ ዘየድልየካ ዝጠፍእ ዝነበረ ግዜ ብኸመይ ናብ ረብሓ ተውዕሎ ክንርኢ ኢና።

ኣብ ዝሓለፈ ሰሙን ዝቐረበ ሰደቓ ከም ዝረኣናዮ፡ ኣብ ሰሙን ዘለዋ ሰዓታት እንታይ እንታይ ከም እንገብረለን ፈሊናዮ ነይርና። ድሕሪኡ እቲ ንጥፈታት ኣብ ሰለስተ ኣንጻራዊ ተነጻጸርነት ዘሎዎም ሰደቓታት መቒልናዮም። 1. ዘገድሱን ዘየገድሱን፣ 2. ዝጠቕሙን ዘይጠቕሙን፣ 3. ኣፍራዪን ዘይኣፍራዪን ብምባል ኣብ ሰለስተ መቒልናዮም። በቲ ኣገባብ እተመልአ ሰደቓ ኣብ ሰሙን ንዝርከባ ሓደ ሚእትን ሱሳን ሸሞንተን ሰዓታት ኣበይን ብኸመይን ከም እነውዕለን ኣነጺርና ክንርኢ ንኽእል። ሕማምካ ከይፈለጥካ ፈውሲኻ ክትረክብ ኣይከኣልን እዩ። ከምቲ ዝረኣናዮ፡ ኣካውና ግዜና መቓቒልና ክንርድኦ ምኽኣልና እምብኣር ፈውሲና ክንረክብ ክሕግዘና እዩ። እሞ ብኸመይ ኢና ግዜና ንዕቅብን ናብ ረብሓና ነውዕሎን?

ቀዳማይ፤ ኣብቲ ሰሙናዊ ዝጠፍአ ዝነበረ ግዜ፡ “ብዙሕ ግዜ'የ ዘባኽን ነይረ፡” ኢልና ጥራይ ክንሓልፎ ዘይኮነ፡ “ኣበይ? መዓስ? ስለምንታይ'የ ግዜይ ዘጥፍእ

ነይረ?” ብምባል ኣጣፍኣ ግዜና ብዕሙቑ ዘበለ ክንፈልጦ የድሊ። ግዜና ኣብ ምንታይ ነጥፍኦ ከም ዘለና ካብቲ ናይ ዝሓለፈ ሰሙን ኣገባብ ኣፈታትሻ ክትርዳእ ንኽእል ኢና። መዓስን ኣብ ከመይ ኩነታት እንከለና ኢና ኣብቲ ዘየረብሕ'ዩ ዝብሃል ንጥፈታት ግዜና ተጥፍኦ ነይርና ኸኣ ምፍላጡ የድሊ። እቶም ንረብሓና ዘውዕሉ ወይ ኣብ ቍምነገር እነጥፍኦ ግዜ ከም እወታዊ ሓሲብና ንግዜኡ ነዕርፎ። ድሕሪኡ ‘ስለምንታይ’ ዝብል ሕቶ ክንምልሶ ንፈትን። ንዅሉ መመኽነይታ ክህሉዎ ግድን'ዩ። ኣብ ኵሉ ተመሳሳሊ ጠንቂ ኣሎዎዶ የብሉን ነለሊ።

ካልኣይ፤ ምውሳንን ውሳነኻ ምስዓብን። ግዜና ብኸንቱ ዘጥፍኣልና ዘሎ ምኽንያት ምስ ፈለጥና፡ እሞ ኸኣ ከነወግዶ ከም ዘለና እንተ ተረዲእና፡ ኣጸምው ኣቢልና ምስ ነብስና ወይ ዳየሪና ምውጋዕ የድልየና። ምስ ነብሲና ምልዛብ ስምዒታዊ ውሳነታት ካብ ምውሳድ ስለ ዘድሕን፡ ውሳነና ብግብሪ ንኸነሰንዮ ሓጋዚ እዩ። ድሕሪ ምውሳንና ነቲ ከነወግዶ ዝወሰንናሉ ነቓንየሉ ምኽንያት ስለ ዘየለ ንእለቱ ደው ነብሎ።

ሳልሳይ፤ ጎቦ ኣብ ሓደ መዓልቲ ከም ዘይፈርስ ንዘክር። እቶም ግዜና ዘባኽኑልና ዘለው ንጥፈታት ብዙሕ ግዜ ንደጋግሞም ዝነበርናን ካብ ሓደ ንላዕልን ክኾኑ ይኽእሉ። ኣብ ከምዚ ኣጋጣሚ ንዅሉ ብሓደ ግዜ ከነወግዶ ክንፍትን ንኽእል ኢና። ዘይከኣል ነገር ስለ ዘየለ፣ ወይ'ውን ሰብ ብተፈጥሮኡ ንዅሉ ዝኽእል ስለ ዝኾነ፡ እንተ ኸኣልናዮ መዓረ። እንተ ዘይኩነ ግን ከም ኣባልዓ ሓምሳ ሓደ ድሕሪ ሓደ ከነወግዶም ይክኣል።

ነዚ ንምግባር፡ ኣብ ዳየሪና ወይ ኣጀንዳና ሓደ ብሓደ ንዅሎም ንጽሓፎም። ኣየናይ'ዩ ዝበዝሐ ዘምክን? ብምባል ብቐደም-ተኸተል ንመዝግቦም። በቲ ዝበዝሐ ግዜ ዘጥፍኣልና ክንጅምር እንተ ኸኢልና ግርም፡ በቲ ዝወሓደ እንተ ጀሚርና'ውን ጸገም የብሉን። ግዳ ክሳዕ መዓስ ከም እነወግዶም ዘርኢ ናይ ግዜ መቓን (ታይም ቴብል) ንስራዕ። ኣብ ውሽጢ እቲ ዝመደብናዮ ግዜ ድማ ነወግዶም።

ሳልሳይ፤ ጥንቁቕን ቅኑዕን ምኳን። እቲ ከነተግብሮ ነቒልና ዘለና ለውጢ፡ ንረብሓ ገዛእ ርእስና እዩ። ከምኡ ምግባርና ንሕና ጥራይ ኢና ንረብሕ። ካብ ምልዋጥ ብምብኳርና ዝመጽእ ሳዕቤን እንተ'ሎ'ውን ብተመሳሳሊ ንገዛእ ርእስና እዩ። ባዕልኻ ንባዕልኻ እትገብሮ'ዩ። ሓንቲ ዕላል ወስ ክብለኩም፤ ኣብዚ ቀረባ ኣዋርሕ ኣብ ጉደና ሓርነት እተዓዘብናዮ እዩ። ሓደ መንእሰይ ኣብ ሞተር ሳይክል ተወጢሑ ብማእከል ከተማ ይሕንበብ ነበረ። እቲ መንእሰይ ብዘይ ካስኮ (መከላኻሊ ርእሲ ቆቢዕ) ሞተር ሳይክል ስለ ዘሐንበበ ፖሊስ ትራፊክ ደው ኣበሎ። “ስለምንታይ ካስኮ ዘትመልስ? እንታይ ገደሰካ ኣይንድሕነት ህይወትካ እንድዩ፡ ” ብምባል ክምዕዶ ፈተነ። ወዮ መንእሰይ ከኣ “እሞ ንዓይ እንተ ኹይኑ ደኣ እንታይ ኣሸገረካ፡” ብምባል መለሰ። መሲልካ እንታይ ኣምጻእካ እንድዩ፤ እቲ ህይወትካ ምልዋጥ ንናትካ ጥቕሚ ምኳኑ ዝነግር ዘሎ ጽሑፍ ምስ ኣንበበ ተመሳሳሊ ግብረ-መልሲ ዝህብ ኣይሰኣንን ይኸውን።

ሓደ ሰብ ኣብ ህይወቱ ናይ ዝገብሮ እወታዊ ለውጢ ቀዳማይ ተረባሒ ባዕሉ እዩ። ሕብረተሰብ ድምር ውጽኢት ውልቀሰብ እዩ። ሓደ ሰብ ብቑዕ፡ ኣፍራዪን ውጽኢታዊን እንተ ኹይኑ ንኸባቢኡ ወይ ነቲ ንሱ ዝርከቦ ሕብተረሰቡ የዕብዮ። ብኣንጻሩ ዘይብቑዕ፡ ዘየፍርን ኮንቶን እንተ ኹይኑ ነቲ ክዓቢ ዝግበኦ ሕብረተሰብ ብድሕሪት ኩይኑ ይጉትቶ። ብሕና ድሕሪ ናይ ገዛእ-ነብስና ምኳንና ናይ ሕብተሰብና ኢና።

ዳእላ ተመሃሮ

A man talking to God:

The man: “God, how long is a million years?”

God: “To me, it's about a minute.”

The man: “God, how much is a million dollars?”

God: “To me it's a penny.”

The man: “God, may I have a penny?”

God: “Wait a minute.”

***

ሜሪ ማና

ቀዳሞት ኣብ ማያት ዘንሳፈፉ

ኣብ ከባቢ ማያት (ውቅያኖሳት፡ ባሕርታትን ኣፍላጋትን) ዝነብሩ ኣህዛብ፡ ኣብ ልዕሊ ማያት ከንሳፍፉን ኪንዮኡ ሓሊፍካ እንታይ ከም ዘሎን ክፈልጡ ክቱር ባህጊ ነበሮም። ቀዳሞት እዚ ባህጊ ዝሰመረሎም ግብጻውያን እዮም። ሽሕ'ኳ ኣጸቢቑ ርጉጽ ኣይኹን እምበር ቅድሚ ሓሙሽተ ሽሕ ዓመታት ግብጻውያን ጃልባታት ይጥቀሙ ምንባሮም ምስክር ምእንቲ ክኸውን ኣብ ጥንታዊ ኣኻውሕ ምስለን ወቒጦሞ ኣለዉ።

ክሳዕ 1800ታት ምዕባለ መራኽብ ገፊፍ ይብል ኣብ ዝነበረሉ፡ እቲ ሽዑ ዝተበጽሐ ቅልጣፈ ኣብ ሰዓት ሰላሳን ትሽዓተን ኪሎ ሜትሮ ነይሩ። ቻይናውያን ቀዲሞም ኣብ ዓውደ-ውግእ ከሳትፍወን ምስ ጀመሩ ግን እናማዕበላ መጺአን። እቲ ብሓይሊ ሰብ ዝእለ ዝነበረ መጀለቢ። ናብ ሃፋ፡ ጸኒሑ ናብ ኤለክትሪካዊ ሞተር ማዕቢሉ።

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ

ኣሰፍሃ ተኽለማርያም

ምክትል ኣሰናዳኢ

ብርሃነ ምሕረትኣብ

ቊ.ስ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምስንዳእ

ዮሴፍ ሃይለማርያም

ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል

ተስፋኣለም የማነ

ተስፋልደት መብራህቱ

ቤተልሄም ታደሰ

ቊ.ስ 201820 (250)

ፋክስ. 127749 - ቊ.ሳ.ጶ. 247

ለይ-ኣውት

ፍርቱና ኤፍሬም

ትንሱእ ፍስሃየ

ሳምራዊት ሃብተ

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቊ.ስ.200454-07121322

ምልክታ

ቊስ 125013 - ቊሳጶ 1284

ግድል

ንብልሒ ተመሃሮ ዝሕግዝ ኣዘናጋዒ ግድላት

በላሕቲ እንዲኹም...

እነሆ በሉ ፈተና!

ሀ፡ ለ፡ ሐ፡ መን ሰን ዝተባህሉ ሓሙሽተ ተመሃሮ ማንጉስ ይበልዑ ነበሩ። ‘ሀ’ ቅድሚ ‘ለ’ በሊዑ ወደአ፣ ን‘ሐ’ ግን ኣይቀደሞን። ‘መ’ ቅድሚ ‘ሰ’ በሊዑ ወደአ፣ ን‘ለ’ ግን ኣይቀደሞን።

መን ቀዲሙ ወዲኡ ብቐደም-ተኸተል ስርዓዮም?

(መልሲ ቅድሚ ምርኣይኩም ፈትኑ!)

።ኑ'ሂ ኑጋቢሩተ ሐሃቋዚ
ሐሀ ሠሩ ሂሂ ሀ ሩሂሃወዚ ሐሀ ሠ ገዊሃሃ ሀ ።ወሀሂ ተሀሀሀ ቲሐሁቀ
ሀ-በ-ሣ ዝሀሀ ፧ሠኝቋተ ሩሬ ሣሁ ሂኝወ ሀ ኤሐሃቂ በ ።ሀ ፧ሠ ፧ሀ ፧በ ፧ሣ

ጥቕሲ እዚ ሰሙን

“እቶም ‘ክግበር ኣይከኣልን'ዩ፡’ ዝብሉ፡ ኵሉ ግዜ በቶም ዓየይቲ መልሓሶም ምስ ሓየኹ'ዮም።”

- Anon

ንትምህርቲ፡ ምህዞ፡ ርኽበትን ሓፈሻዊ ህይወትን ዝገልጽ ጥቕሲ

ናትካ ትርጉም ኣብ ህይወት. . .?

ጥዑምዝጊ ተስፋይ

ኣየ'ዛ "ህይወት" ዝበሉዋ ኣምር! መን እዩ ኾን ብምልኣት ክትርጎማ ዝኽእል? ብዙሓት ምሁራት ደዮም ዘይተማህሩ "ዕዉት ህይወት ከተሕልፍ እንተ ደሊኻ፡ ህይወትካ ክትምዕረልካ እንተ ኾይና፡ መንገዲ ብሉጽ ህይወት፡ ምስጢር ዓወት. . ." ዝበሉ ብዙሓት መጻሕፍቲ ኣሕቲሞሙልና እዮም። ብዙሓት ናይ ሱልጦና ይኹን ናይ ካልእ ዓውዲ ምሁራት፡ ኑቲ ምኡዝ ህይወት ዝበሉዎ ዝምልከት ማእለያ ዘይብሉ ምኽሪ ሂቦምን ይህቡ ኣለዉን። "እዚ ፍልጠት'ዚ ብማሰረቱ ካብይ ኣምጺኦ'ሞ?" ኢልና ሓሲብና ንፈልጥዶ?

እዛ ብበበይኑን ሕምርግራማን ሕብሪ ዝተኸፋፈለት ህይወት መቸም ብመምርሒ ናይ ውልቀሰባት እትቕየድ ኣይኮነትን። ምኽንያቱስ ኣብ ቦታን ግዜን ናታ ዝኾነ ሕብራን ጠለብን ስለዘለዋ።

ንኣብነት ገለ ጸሓፍቲ፡ ካብ'ቶም 'ንህይወት ዘጥዕያ' ኢሎም ዘቐርብዎ ማዕዳ ንበሎ ትምህርቲ - "ምስ ሰባት ጸቡቕ ዝምድና ይሃሉኻ" ዝበል እዩ። ዝኾነ ይኹን ሰብ ምስ ሰባት ጥዑይ ዝምድና ክህልዎ ዘጸልእ ኣይኮነን። ግናስ "እቲ ጥዑይ ዝምድና ዝበሃልከ ከመይ ዝበለ እዩ?" ንዝብል ሕቶ ኣይምልሱን፡ ወይ ድማ ብማጠን'ቲ ኣብ ህይወትና ዝተገዝዘብዎ ክገልጽዎ ይፍትኑ።

ወድ-ሰብ ብናይ ረብሓ ግርጭት ኣብ ዝተሓማመሰሉ ግዜ፡ ጥዑይ ዝምድና ዝበሃል ከመይ እዩ? ንጉዳእ ኑብሰኻ ሃሲኻ ዝምድናኻ ክትዕቅብ ምፍታን ማለት ድዩ? እዚ እንተ ኾይኑ ኣብ መወዳእታኡ ናብ ልምሰት ወይ ናብ ሞት ዝወስድ እዩ። ኑቲ ዝዋበኣካ ረብሓ ጥራይ እናሓለኻ ብሰላም ንኽይትነብር ድማ፡ ዓለምና በዮም ዘይናትና እንደሊ ዝተመልኣት እያ። ስለ'ዚ፡ ኩሉ ግዜ ሰላማዊ ኼንካ እትነብረሉ ባይታ ክህሉ ምጽባይ ዝከኣል ኣይኮነን።

ሓደ ካብ'ቶም ንህይወት ዘመቅሩ ተባሂሎም ዝዘርዘሩ ነጥብታት - "ብዘለካ ሕጉስ ኩን!" ዝበል እዩ። ወድ-ሰብ ግን በቲ ደውሓድ ይብዝሕ ዘለዎ ሕጉስ ክኸውን ከም ዝኽእል ርግጸኛታት ኣይኮንናን። ሃገር ሓቂ ክንዛረብ እንተ ኾይንና ድማ፡ ብዘለዎ ዝሕጉስ ሰብ ክህሉ ትጸቢት ኣይግበርን።

ክንደን ሰኢንካ ዕርቃንካ ምስ ኾንካ ትሕጎስዶ? ሰኣን ክልተ ባኒ ብጥምየት ዝሕሉብ ሰበከ ብዘለዎ ሕጉስ ክኸውን ይኽእልዶ?' ምስ ልዕሊ ተፈጥሮ ዝኾነ እምነት ብምትእስሳር - "ብዘለካ ኣመስግንካ ንበር" እንተ ተባህለ፡ እቲ ምስጋና ንዕሉ ካልእ ሸቓይ ከም ዝሰሕብ ብምእማን

ቅቡል ክኸውን ይኽእል'ዩ። ኣብ'ዛ ናይ ረብሓ ምክርፋስ ዝበዝሓ ዓለም ግን ኑቲ ዘለካ ዘሕድግ እምበር ዘውሰኽ ክህሉ ትጸቢት ኣይግበርን።

ናይ ኣብርሃም ማዝሰው "Theory of Hierarchy" እንካ ተዘኪርና። ኣብ'ዚ ንላዕሊ ዝተወጠጠ መሳልል ወይ ኣስካሉ ድልየት ደቂ-ሰብ፡ ዝተረኽበ እንተ ተረኽበ ወትሩ ምስ ኣንቃዕረረ እዩ። በዚም መሳልል ኣብልካ ናብ ላዕሊ ንኽትሓኩር ክትሓልፎ ዘለካ ቓልሲ ቀሊል ኣይኮነን። ኣብ'ቲ መሳልል ዘለው ድማ፡ ከም'ዚ ኾምና ናብ ላዕሊ ንኽድይቡ ጸደፍደፍ ዝበሉ ሰባት እዮም። ስለ'ዚ፡ ንዓኣቶም እናዓለኻ ዲኻ ዋላስ እናረገጽካ ንኽትድይብ "ብዘለካ ተሓጎስ!" ዝበል መዓዲ ዘድሊ ኣይኮነን። እንተ መዓደ እውን ዝሰምዖ የለን።

ኩሉ ሰብ ብዘለዎ እንተ ዝሕጎስ ነይሩ፡ ዝጠፍአ እንተ ጠፍአ፡ ዝጉደለ እንተ ጎደሎ፡ ዝሰኣነ እንተ ሰኣነ ወትሩ ተሓጊሱ ምብረ። ዋላ'ውን ሰኣን ዝበልዖ እናሞተ እንክሎ ብታሕጓስ ፍንጭጭሕ ምበለ።

ምናልባትዶ እዚም "ብዘለካ ተሓጎስ" ኢሎም ዝምዕዱ ሓለፋ ሰባት ንዋይ ዝኣከቡ ይኾኑ? ወይ ድማ ጽግም ዝበሃል ኣብ ጥቓኦም ዘይቀረበ ኾይኑ?

ህይወት፡ ኣሕፈሽካ ክትትርጎም ኣይትኽእል እያ'ዶ ክብል? ኣብ ጉዳም ሰፈሩ ዝልምንን ሚልዮናት ተተርኢሱ ዝሓድሩ፡ ንህይወት ሓደ ዓይነት ትርጉም ክህበዋኸ ይከኣል ድዩ? ክልቲኦቶም መማስ ኩነታቶምን ባህርያቶምን ኣቶም ትርጉም ክህበዋ ንበር ይመስለኒ። እዚ ማለት፡ ለሚኒ ዝያዳ የማርር ንኽብል ኣይኮንኩን። ምኽንያቱ፡ እቲ ሚልዮናት ዝተተርኣሰ ሰብ፡ ብዘርጋጹ'ውን ሚልዮናት ክንጸፍ ዝደሊ ክኸውን ይኽእል እዩ። እንተ ኸኣሉ ድማ ሚልዮናት ክኮልብቡ፡ ድልየታትና ዘንቃዕረረ ክሳብ ዝኾነ፡ ኣብ'ዚ ክፉት ኣድማስ ክፅግዮ ዝኽእል ሓጹር የለን።

እቲ ንኹሉ ዘሓቢ ትርጉም ናይ ህይወት ኣበይ ኣሎ? ንኣብነት ሩታ ንህይወት እትህባ ትርጉም ፍልዩ ዝበለ'ዩ። "እዛ ህይወት እዚኣ ወደይ ከመይ ዝበሉዋ እያ። ንገለኡ ካዕበት ትህቦ፡ ንገለኡ ድማ ጥራይ ኢዱ ትሰድዶ!" ክትብል ተማርር። ህይወት ዘይፍትሓዊት ምዃና እያ ኣርጊጻ እትኣምን። ስለ'ዚስ እቲ "ብዘለካ ተሓጎስ" ዝበል ኣምር ምስ ሩታ ዝሰርሕ ኣይኮነን። እንተኾነ ግን ንህይወት ብጠለ ሸነኻ ትርጉም ሂባ ትነብር ኣላ። ህይወት ዘይፍትሓዊት ብምዃና፡ ብዝተኻእላ መጠን ንኽትገጥማ ድልውቲ ክትከውን ከም ዘለዋ ድማ ትሓስብ ትከውን። ከም ሰብ ክትመናጠል ማለት እዩ።

ዓንደም፡ "ህይወት ፍትሓዊት ኣይኮነትን" ኢሉ ኣየማርርን እዩ። ብጾሪ ከም እትንበር ጥራይ እዩ ዝፈልጥ። ስለዝኾነ ድማ፡ ምሉእ መዓልቲ፡ እንሓንሳብ ለይቲ ወሲኹ ንጀርዲኑ ከሰሳልስ፡ ክድኩዕ፡ ክዘርእ፡ ክጸሂ፡ ማይ ከስቲ፡ ክሕሉ. . . ልዕሊ ንበር ጉልበቱን ፍልጠቱን የወፊ። ኑቲ ዝረኸቦ እቶት ብመንጸር ዘፍሰሶ ጻዕሪ ደኣ ይምዝኖ እምበር፡ እንተ ወሓዶ ናብ ህይወት ኣየጸግዮን እዩ።

ከም'ዚ ናይ ሩታን ዓንደምን፡ ሓያሎ ሰባት ብዙሕ ህይወት እንተ እንሕተት ገለ ሃገር ምበልና። ግን ከኣ ንኹሉ ከእምን ዝኽእል ምኽንያታዊ መልሲ ዘይኮነ፡ ኣብ ኩነታትና ተመርኩሰና እንህቦ መልሲ ጥራይ እዩ ክኸውን ዝኽእል።

ምስ'ቶም "ህይወት ናይ ገዛእ-ርእስና ጽብራቕ እያ" ዝበሉ ብኸፊል እሰማማዕ እየ። ንህይወት ዝጸሉ ልዕሊ ዓቕሚ ዝኾኑ ክስተታት ስለዘለው። ብኣኡ መገዲ ድማ ዘይምሉእ ትርጉም ሂብ እንበራ ኣለና። ኣረጋጢ ንዘውዕል ሰብ፡ ህይወት ማለት "ምቑጽ ኩርሲ" ክትከውን ትኽእል እያ። ኩርሲ ምስ ተሰበረ ድማ፡ "ህይወት ሰብር ኩርሲ እያ" ክብል ይኽእል።

ኣማኑ ካብ'ቲ ዝረኸቦ ንላዕሊ፡ ኑቲ ዘይረኸቦ ሃረር ክብል ዝነበር ዘሎ ሰብ እዩ። ስለ'ዚ ንህይወት ከም ሃረርታ እንተ ገለጻ ንዓኡ ትኽክለኛ ትርጉም እዩ። ጣህር ጸገማቱ ጥራይ ክጽብጽብ እዩ ዝውዕል። ብናቱ ኣረኣእያ ድማ፡ ንህይወት "ቀሪዕ ናይ ጸገማት" ካብ ምባል ሓሊፉ ካልእ ትርጉም ክህባ ትጸቢት ኣይግበረሉን። ጉብራይ ከኣ ፍልዩ ብዝበሉ፡ ህይወት ዕድል ምዃና እዩ ዝኣምንን ዝጐትትን። "በቲ ዘድሊ መንገዲ እንተ ኸይድካያ እውን፡ ዕድል እንተዘይገይርካ ጥዕና ኣይትህበካን እያ" ዝትርጉሙ ኣረኣእያ ኣለዎ ማለት እዩ።

ነፍሲ-ወከፍና ንህይወት ከመይ ንትርጉማ? መን'ዩ "ንህይወት ከም ቀላል ኣይትርኣያ/ኣይትፍራሓያ፡ ኣብ መወዳእታ ኣይክትገድፈካን እያ" ዝበለ ደቀይ። ግርም እዩ ዝበለ። እንተ ዘይፈራሕካያ እውን ከም ዘይትገድፈካ ምፍላጥ ልቦና እዩ እመስለኒ። ካብ እንፍጠር ክሳብ ሕጂ ብዙሕ ዝዓይነቱ ትርጉም ናይ ህይወት ሰሚዕና ኣሎና። እዚ ትርጉም'ዚ ግን ንኹሉ ከውክል ዝኽእል ምልኣት የብሉን። ባዕላ እታ ህይወት፡ ኣብ ዝተፈላለየ ከውንነት ክንፈርሓን ክንደፍራን ከም ዘለና ኣርኢያትና እያ። ንድኽነት ዘይፈርሖ ሰብ ኣሎዶ ይኸውን? ንድኽነት ዘይምፍራሕ ማለት'ኮ፡ ሞት እናመጸኣካ ተጐዚፍካ ምጽናሕ ማለት እዩ። እቲ ሃብታም ዝበሃል ንጉእ-ርእሱ ሃብቱ ንኸይዝመት ፈሪሑ እናሓደረ ደኣ - ከመይ ኢልና ንድኽነት ክንነዕቆ ንኽእል?

ህይወት መትሓዚ የብላን። እቲ እንኮ ሓደ ጫፍ ካብ'ቲ ብዙሕ ጫፋታ ምዃኑ ክንኣምን ኣሎና። በቶም ካልኣት ጫፋት፡ ኣብ ጨጨንፈሮም ካልኣት ሰባት ኣለዉ። ስለ'ዚ ድማ፡ ህይወተይ ናተይ ጥራይ እያ። ህይወትካ ወይ ህይወትኪ ናትካ/ናትኪ ጥራይ እያ። እቲ ኣሕፈሽካ ዝወሃብ ትርጉም፡ ንኹሉ ከም ወህቡ ዝሰማማዕ ገይርና ክንወስዶ ኣይንኽእልን። ስለ'ዚ፡ መማስ እዋናዊ ኩነታትና እናተዓጻጸፍና ክንነብራ ደኣ'ምበር፡ በቲ ዝተቐመጠልና "ናይ ህይወት መምርሒ" ጥራይ ክንነብራ ምሕሳብ፡ ናብ ምድንጋር እዩ ዝወስድ።

ሓንቲ ሓፍትናስ "ሚስጢር ዓወት" እትብል መጽሓፍ ኣንቢባ እመስለኒ፡ ክትዕወት ምኻና ርግጸኛ ኾይና፡ ዘለዋን ኣካሺጣን ተለቂሓን ጥሮር ኢላ እንዳ መሻጢት ኣውጺኣትልክም። "ምስ ኩሉ ሰብ ጸቡቕ ዝምድና ምግባር፡ ዓማዊል ምጥራይ. . ." ንዝበል መምርሒ፡ ከም ሰንቂ ኣብ ርእሳ ሒዛን ከም ወህብ ወሲ-ዳዮን እያ። ደሓር ግን ገዘን መምርሒን ሒዝካ ሕልምልም ኩይኑ። እቲ ዝሓሰበቶ ዝምድና ብፍሸኽታ ድያ ክትረኽቦ፡ ህያብ ብምብርካት ድያ ከተጥርዮ፡ ዋጋ ብምሕሳር ድያ ከተዕብዮ. . . ድግርግር ኢሉዋ። እዛ ሓፍቲ፡ በቲ ናይ ካልኣት ምስጢር ዓወት እያ ክትህብትም ደልያ። ማለት'ሲ ካብ'ቲ ናታ ጨንፈር ወጺኣ ንምባል እዩ። ንጉእ-ኑብሰን ዕዳጋን ኣብ ግምት ብምእታው፡ ዘዋጽኣ ንኽትመርጽ ዝመኸራ የለን። ተመኺራ እንተ ኾይና ድማ ዝሰምዖ እዚዚ ኣይነብራን ማለት እዩ። ንዘይለመዱ ሰብ ቀልቀለት ካብ ዓቐቡት ከም ዝኸብድ ኣይተገዝበትን።

በሉ'ስኹ፡ ኣበዮናይ ቀጽሪ ወይ ጨንፈር ኢና ዘለና? ኣብ'ቲ ዘለናዮ ቀጽሪ ንህይወት ክንኣርሓዶ ንፍትን ኣለና ወይስ ተባህለ እናበልና ናብ ዘይቀጽርና ንቅዳደም። ወይ ድማ ላዕሊ ላዕሊ እናኣቋመትና "ብዘለካ ተሓጎስ!" ዝበል መዝሙር ንደግም? መመልሰኹም ንዓኹም።

ሓበሬታ ካብ ሚኒስትሪ ጥዕና

ሚኒስትሪ ጥዕና፡ ከም መቐጸልታ ናይ'ቲ ኣብ ወርሒ ሕዳር 2018፡ ሕማም ንፍዮ ንምቍጽጻር ብደረጃ ሃገር ዘካየዶ ሰፊሕ ሃገራዊ ወፍሪ ክታበት፡ ሎሚ ዓመት ድማ ሕማም ንፍዮን ሩብላን ካብ ናይ ምቍጽጻር ደረጃ ናብ ናይ ምጥፍእ ደረጃ ንምስግጋር፡ ካብ 24 ክሳብ 28 ሚያዝያ 2024፡ ሃገራዊ ወፍሪ ክታበት ንፍዮን ሩብላን ከምኡ'ውን ዕደላ ቫይታሚን "ኤ" ከካይድ እዩ።

ኣብ'ዚ ወፍሪ ክታበት ዝኽተቡ መን'ዮም?

* ኩሎም ካብ 9 ወርሒ ክሳብ 5 ዓመት ዕድመ ዘለው ህጻናት፡ ናይ ክታበት ካርዶም እናተራእየ ከይተ ኣድላይነቱ፡ ክታበት ንፍዮን ሩብላን ከም ዝኽተቡ ክግበር እዩ።

ብተወሳኺ፦

* ኩሎም ካብ 6 ክሳብ 59 ወርሒ - ማለት ትሕቲ 5 ዓመት ዕድመ ዘለው ህጻናት ድማ፡ ናይ ክታበት ካርዶም ሒዞም ኣብ መኽተቢ ነቑጣ ብምምጻእ ቫይታሚን "ኤ" ክወስዱ እዮም።

ስለምንታይ ክታበት ንፍዮን ሩብላን ኣብ'ዚ እዋን?

1. ኑቶም ቅድሚ ሕጂ ብዝተፈላለየ ምኽንያት ክታበት ንፍዮን ሩብላን ከይተኸትቡ ዝሓለፉም ህጻናት ረኺብካ፡ ክታበት ንፍዮን ሩብላን ከም ዝኽተቡ ምግባር፡

2. ኑቶም ቅድሚ ሕጂ ተኸቲቦም ምሉእ ናይ ምክልኻል ዓቕሞም ዘማዕበሉ፡ በዚ ናይ ሕጂ ክታበት ዝያዳ ናይ ምክልኻል ብቕዓት ንኽማዕብሉ ምሕጋዝ፡

3. ብስዕረ ዶብ ንዝኣትው ሕማማት ንፍዮን ሩብላን ብምቍጽጻር፡ ሽፋን ክታበት ልዕሊ 98% ከም ዝበጽሕ ብምግባር፡ ሕማም ንፍዮ ካብ ናይ ምቍጽጻር ደረጃ ናብ ምሉእ ምጥፋእ ከም ዝሰጋገር ምግባር።

ብመሰረት ኣብ ላዕሊ ዝተጠቕሰ ሓበሬታ፡ ኩሎም ወለዲ ይኹኑ ኣለይቲ፡ ካብ ክሊ ዕድመ 6 ወርሒ ክሳብ 5 ዓመት ዘለው ደቆኹም፡ ኣብቲ ካብ ዕለት 24 ክሳብ 28 ሚያዝያ 2024 ዝካየድ ሃገራዊ ወፍሪ ክታበት ንፍዮን ሩብላን ከምኡ'ውን ምዕዳል ቫይታሚን "ኤ" ናብ ጥቓኹም ዝርከብ ትካል ጥዕና ወይ ግዝያዊ መኽተቢ ነቑጣ ናይ ክታበት፡ ካርድ ሒዝኩም ብምምጻእ ደቅኹም ከተኽትቡ ሚኒስትሪ ጥዕና ይሕብር።

ጥዕና ደቅና ብኽታበት ነውሕስ!

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት	መደብ
09:00	ሃገራዊ መዝሙር
09:05	ኤሮቢክስ
09:25	ፈዮሪና
10:00	ፓኖራማ
11:00	ማእገር
13:00	ዶክተራት ኣብ ስትድዮ ቀጥታ
13:45	ቀስተ ደሕኑት
14:00	ሞዚይክ
16:30	ድራማ
17:05	ፍረ ጻዕሪ
17:20	መስተንክር
18:00	ዶክመንታሪ
18:30	ህርመት
20:00	ዜናትግረ
20:13	እትመት
21:00	ዜና ትግርኛ
21:25	ቡያ
22:00	ዜና ዓረብ
22:15	ጸባቐ
22:30	ዜና እንግሊዝ
22:40	ሃገራዊ መዝሙር

ሰኑይ

ሰዓት	መደብ
2:00	ሃገራዊ መዝሙር
12:05	ድራማ
12:30	ዜና ትግርኛ
12:55	ዜና ስፖርት
13:30	ዕላል ጥበባት
13:30	ዜና ዓረብ
13:45	ሄሎ ደባይዋ
16:00	ካብ ዞባታት
17:00	ዜና ትግርኛ
17:20	ደርፌ
17:30	ዜና ዓረብ
17:45	ደረት ቃና
19:10	ሳይዳ
20:00	ዜናትግረ
20:13	ሰሙናዊ ስፖርት
21:00	ዜና ትግርኛ
21:25	ዳህሳስ ሕትመት
22:00	ዜና ዓረብ
22:15	ሌላ
22:30	ዜና እንግሊዝ
24:40	ሃገራዊ መዝሙር

ቑርሲ ሰንበት

መርሃዊ ገብረሚካኤል

ተበግሶ

ኣብ'ዚ ግዜ'ዚ፡ ሳላ ቴክኖሎጂ፡ ዝበዝሐ ማሕበረሰብ ዓለም ደሃይ ናይ ምሕታት መንገዱ ዳርጋ ብተለፎን እዩ ዝስላሰል። ቤተ ሰቡ ፈታዊ፡ ዓርኩ-መሓዛኡ መማህርቲ ይኹን መተዓብይቲ፡ ደሃይና ምስ ዘይገብር፡ "ኣይደውለንየ፡ ምድዋል ኣይፈቱንዩ" ወዘተ ክንብል ኢና ንስምዖ። እንተኾነ፡ ቀደሚ 'ከም'ዚን ከም'ቲን' ምባልና፡ ንበሰና ክንፍትሽ'ዩ እቲ ዝቐለለ። ንዕልና፡ ካብ'ቶም ዘይደውሉ ዓይነት ሰብ ክኸውን ዘይኮንና ግን፡ ንምንታይ ኢና ናይ ካልኦት ደወል ንጽበ? ንሕና ክኸውን ዘይደወልና፡ ስለምንታይ ንሱ ወይ ንሳ ዘይደወሉ ዝብል ስምዒት ይሓድረና? ስለዚ፡ እቲ መፍትሒ ባዕልና ተበጊስ ወሲድና ክንድውል እዩ ዘለና። ልዕሊ ኩሉ ከኣ፡ ናብኦም ደዊልና ደሃይና ዝነብሩ ወገናት፡ ደዊልና ደሃዮም ክንገብር ሓላፍነትና እዩ። እንተ ክኢልና'ውን፡ ኑዖም ደዊሎም ደሃይና ዘይገብሩ ወገናት፡ ደዊልና ደሃዮም እንተ ገበርና፡ ልቦና'ምበር ዕሽነት ኣይኮነን። "ኣይደወለለይን እሞ፡ ኣነ ከኣ ኣይድውለሉን እየ" ዝብል ትዕቢት ፍጹም ክሕዘና ኣይግባእን።

ዝበዝሐ ዝፈልጠካ ሰብ ኣብ ህይወትካ ከመይ ትሰገም ከም ዘለኻ ይሕበኻ እዩ። እንተኾነ፡ ይሕበኻ ከምዘሎ ኣፍልጦ ክህበካ ግን ኣይደልን። ዝ፡ ብምፍላጥካ ትኸሰሉ ኩነትኻ እንተ ዘይሃለወ፡ ንኽልቴኹም ብዘፈልጡ ሰባት (ብኣደ ዚር) ደሃይካ ካብ ምሕታት ከምዘየዕርፍ ከተረጋግጽ ግና ትኽእል። ብፍላይ ተጠቃሚ ማሕበራዊ መራኸቢታት ምስ ትኸውን፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ኣጋጣሚታት ማሕበራዊ መራኸቢታት ኣብ ትጥቀመሉ ግዜ ንእትልጥፎም ኣሳእል ይኹኑ ጽሑፋት ርእዮም ዝህቡኻ ሰባት ሓደት ክኾኑ ይኽእሉ እዮም። በዚ ኢሉ በቲ ግና፡ ብዙሓት ብዝዕባ'ቲ ንሶም ኣተኩሮኻ ዘለኻ ኣርእስቲ ምፍላጦም ዘይተርፍ ምዃኑ ምግንዛብ ይከኣል እዩ።

ካብ ሰብ ኣፍልጦ ክትረኽብ ኣይትጽዓር። ንኩበቶ ባዕልኻ በቲ ቅኑዕ መገዲ ኣፍልጦ ምስ እትህበዮ እቲ ዝግበኣካ ዕብየትን ክብርን ዝመጽእ። ንዘወረደካ በደላት ተጻሚምካ ክትሰግሮም ጸቢቆኻ እንተኾነ፡ ኑቲ ምጽማምካ ከም ንብረ ወሲዶም ቀጺሉ ብበደል ሓገዞም ካብ ዝምጥዉ ሰባት ግና፡ ተጠንቀቕ። ኣብ ትሕቲ ዝኾነ ግዜን ኩነታትን ሰባት ብዝተፈላለየ መለክዒታት እናዓቀኑ ክገልጹና ይኽእሉ እዮም። ዝኾነ ይኹን ብዘየገድስ ግና፡ ሓቀኛ ስሚዕትካ ምግላጽ ኣገዳሲ ምዃኑ ዘይምዝንጋዕ።

ገለ ሰባት ኑቲ 99% ዝገበርካሎም ጸቢቕ ረሲዖም ኑታ ዘይገበርካሎም ሓንቲ ሚእታዊት እዮም ዝዝክሩ። ንመን ዋጋ ትኸፍል ኣብ ምፍላጥ ርጡብነት ይሃልወካ። ገለ ሰባት ከም ኣብ መጻወድያ ዝኣተወ ኑብሪ እዮም። ካብ ዝኣተውዎ መጻወድያ ክወጹ ክትሕግዞም እንተ ፈቲንካ ባህርያቶም ንኸሕግዙ ኣየፍቅደሎምን እዩ። ንሓጋዚኦም ብምንካስ፡ ሓደጋ ዘውርዱ ብምዃኖም ካብ ከም'ዚ ባህሪ ዘለዎም ሰባት ምርሓቕ ይበልጽ። ስለዚ፡ ኣብ መወዳእታ ተበጊስ ወሲድካ ንመን ትሕግዝ ፍለጥ።

ምስ መን ኢኻ ትወዳደር

ኣብ ህይወት ውድድር ምስ ዝህሉ እዩ ሓያሰቲን ቀደሚ ሎሚ ተዳህሲሶም ኮነ ተማሂዞም ዘይፈልጡ ነገራትን ክፍጠሩን ህላውኖም ክረጋገጹን ዝኽእል። ውድድር፡ ክንጽ'ቲ ንሓደ መደብ ንምጭባጡ ዝግበር ጻዕሪ ኣብ ጉዕዞ ህይወት ሓበራዊ ብልጫ ንምምጃእ

መደብ ወጺኡ ነበረ። እዞም እንስሳታት ዝውዳደሩሉ ሰፊሕ ቦታ ብምድላው ከኣ ቀሪቡት ገበርምዎ። ኣካየድቲ ናይ'ቲ መደብ ኑቲ ውድድር ዝበቕዕ ኮይኑ ዝተሰመዮም ሽልማት ኣዳልዮም ነበሩ። እንተኾነ እቲ ዝተጠቕሰ ሽልማት ብወገን እቲ ኑብሪ ንኽበሩን ደረጃኡን

ዝለዓለ ደርኸት ዝፈጥር ንጥፈት'ዩ እውን ክበሃል ይሰማዕ እዩ። እንተኾነ ግና ኣብ ከመይ ኩነትን ምስ ከመይ ዝኣመሰሉ ሰባትን ኢኻ ክትወዳደር ዘለካ ምፍላጥ ልቦና እዩ። ምኽንያቱ ሓደ ሓደ ግዜ መወዳድርትና ክንጽ'ቲ እንምዕምቶ ወይ'ውን ትሕቲ'ቲ እንምዕምቶ ብቕዓትን ደረጃን ክህልዎም ስለ ዝኽእል፡ ንእንታይነትናን ዓቕምናን ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ክእትዎ ዝለዓለ ተኽእሎ ስለ ዘሎ።

ሓደ ግዜ፡ ኣብ መንጎ እንስሳታት ዝነብሩ ኣገዳም ፈጣናት ምዃኖም ዝተመስከረሎም ኣኽሳባት ምስ'ቲ ኣብ'ቲ ቀጽሪ ዝነብረ እንኮ ኑብሪ ከወዳድርዎም

ዝመጣጠን ግዱ ዘይተሰመዮ ኮይኑ፡ ካብ'ቲ ውድድር ንኽእለ ብዙሕ ምዕልብጣት ኣርእዩ።

ብመሰረት እቲ ዝተረኽበ ሓበሬታ ኣብ'ቲ ውድድር ቀዳማይ ኮይኑ ንዝዛዓወተ እንስሳ ሓደ ከሎ ስጋ፡ ንካልኣይ ፍርቂ ከሎ ስጋ፡ ንሳልሳይ ከኣ ርብዒ ከሎ ስጋ እዩ ተሰሊዑሎም።

እቶም ኣኽሳባት፡ ካብ'ቲ ንብሕቶም ብመቐሕ ተኣሲሮምሉ ዝነበሩ ሰፍራ ብምውጻእ፡ ንውድድር ድልውነቶም ከርእዩ እንከለው፡ እንተ ኑብሪ ግና ካብ'ቲ ዝነበሮ ቦታ ፈልከት ምባል ኣበየ። ኣብ ዝተዓዘቡን ዘስተውዕሉን

ኣብ'ቲ ውድድር ዝተረኽቡ ህዝቢ ኣዝዩ ገረሞም። በቲ ተርእዮ ምግራሞም እናቖጸሉ ከኣ ናብኦም ኣካየድቲ ናይ'ቲ መደብ ብምምራሕ ብዛዕባ እቲ ኩነታት ሓተቱ።

መልሲ እቶም ኣካየድቲ ከኣ፡ "እዚ ኑብሪ ውድድር ዝጸልአ ኮይኑ ኣይስመዓናን። እዚ መደብ ከም'ቲ ዝሓሰብናዮ ብዘይ ምኽዱ ኣይትሓዘልና። ኮይኑ ግና እዚ ኑብሪ ምስ ከምኡ ዝኣመሰሉ ኣናብር ምተወዳደረ ነይሩ። ብዘይካ'ዚ መጠን እቲ ተሰለዐ ዘሎ ሽልማት ዝፈልጦ እዩ ዝመስል። ግደ ሓቂ፡ ምስ ክብሩን ደረጃኡን ዝሰነ ኣይኮነን። ዝ ክንዲ ምስኡ ዘይትኣክል ሽልማት ክብል ክብሩ ኣብ ዋጋ ዕዳጋ ከእቱ ፍቓደኛ ክኸውን ዘይደለየ'ውን ክኸውን ይኽእል እዩ" ብምባል ግምታዊ መልሲ ኣቕረቡ።

ኣብዝ ዝተሰርዐት ውድድር፡ እቲ ኑብሪ ተወዳዲሩ ኑታ ዝተሰለዐት ሽልማት ክዕወተላ እንተ ዝኽእል፡ ካልእ ተተረፈስ ፍረ ጻዕሩ ረኺበ፡ ተመሲሑ ከዕርፍ ምኸኣለ ነይሩ። እንተኾነ ክብሩ ስለ ዘገደሶ ካብቲ ዓወት ክተዓቐቕፍ ክኢሉ። ሓደ ሓደ ግዜ ብሉጽ ምዃንካ ከተርኢን ከተረጋግጽን ምፍታን፡ ጉዳይ ጸርፊን ውርደትን ካልኦት ሰባት ክዝብርካ ይኽእል እዩ። ብዘይካ'ዚ፡ ካብ ክትከሰቦ ዘኽእለካ ዓወታት ክትብኩር'ውን ይቕስበካ።

ብኻልእ መዳይ እንክርኣ'ውን ተግባራት እዚ ኑብሪ ብጸቢቕ ኩሉ ዝጥመተሉ እዋን ኣሎ። ምኽንያቱ ዛንታ ናይዚ ኑብሪ ኣብ ገለ ገለ ኣጋጣሚታት ሓይልኻ ከተርኢ ብምባል ናብ ደረጃ ካልኦት ሰባት ምእታው፡ ኣገዳስነቱ ዕዙዝ ዘይምዃኑ ንምርግጋጽ እኹል ኣብነት ክኸውን ይኽእል እዩ። ስለዚ፡ እቲ ኑብሪ፡ ዝገበሮ ጻዕሪ ብምግባር ፍጥነቱ ተጠቒሙ፡ ከም ስሱዕ፡ ጠለቡኡን ካልኦት እንስሳታትን ዝኣመሰላ ሃዲኑ ክምገብ እምበር፡ ዝቐልጠፈን ዝሓየለን ምዃኑ ንኣኽሳባት ኮነ ንሰባት ምርኣይ ኣድላዪ ኮይኑ ስለ ዘይተሰመዖ'ዩ፡ ካብ'ቲ ውድድር ንምእላይ ብዙሕ ከዕሉበጥ ዝተራእየ ክንብል'ውን ንኽእል ኢና። እምበኣርከስ፡ ካብ'ዚ ዛንታ እንመሃሮ ሓሳባት ኣሎ። ንሱ ከኣ፡ ሓይልና ከረጋግጽ ኢልና ንደረጃናን ክብርናን ኣብ ዘይብቕዕ ውድድር ካብ ምስታፍ ኮነ ምትእንጋድ፡ ክንጥንቀቕ ዘሎና ክፉእ እዩ። እዚ ማለት ግን፡ ፍጹም ካብ ውድድር ተኣለ ዘይምዃኑ ምስትብሃል ኣገዳሲ እዩ። ምኽንያቱ፡ ኣብ ህይወት ውድድር ንዙሓሽን ንዘበለጸን ወጽኢት ደርኸት ዝፈጥር ባይታ ምዃኑ ተረዲእና፡ ምስ መንን ኣብ ከመይ ኩነታትን ንወዳደር ምፍላጥ ልቦና እዩ።

ኣተኩሮ

ሰቕታ ልቦና ኣይኮነን። ምዝራብ'ውን ዕሽነት ኣይኮነን። ሰቕታ ልቦና ዝኸውን ሕማቕ ምስ ዘይትዛረብ እዩ። ዘረባ ዕሽነት ዝኸውን ድማ እንታይ ትብል ኣለኻ ምስ ዘይትግምግሞን ዘይተመዛዘነን እዩ።

ጥዑይ ምኳኑ ንሰባት ድሌቶም ምምላእ ወይ ጸቡቕ ነገር ምሕሳብን ምትግባርን ኣይኮነን። ጥዑይ ምኳኑ ጸቡቕ ገይርካሎም ሕማቕ ንዝገበሩኻ ሰባት ንብደሎም ምጽማም፣ ሕድገት ምግባር ከምኡ ድማ ጸቡቕ ባህርኻ ዘይምቕያር እዩ።

ደጋዊ መልክዑ ሰባት ንኽቕርቡኻ ይሕግዝ ይኸውን እዩ። እንተኾኑ፡ ምስኦም ክንዕዘካ ዝኽእል ቅኑዕ ባህርኻን ጠባይካን ምዃኑ ኣይትዘንግዕ።

ኣብ ዕለታዊ ንጥፈታት ህይወትና ሓደ ወትሩ ክንዝክሮ ዝድለ ዛዕባ ኣሎ። ንሱ ከኣ፡ "ዝበደልክዎ ኣዝዩ ብዙሕ'ዩ እሞ፡ ዝተበደልክዎ ከይጽብጽብ፣ ብዝተበደልክዎ ከይቕሕር፣ ከምኡ ድማ ንዝበደልክዎ

ከይረስዕኩ፡ ብዝበደልክዎ ድማ ክጥዓስ ኣኻእሎ ይሃበኒ" ናይ ምባል ልምዲ እዩ።

ንንጉስ ርእሰይ "ካብይ ዝሓምቕ ኣሎ" እናበልኩ እየ ንድሕሪት ዝኾላ ነይረ። እንተኾነ፡ ሎሚ እኸኩ ካብይ ዝሓምቕ ከም ዘየለ ይዕዘበን ደርዲአ። እቲ ምንታይ፡ ንኻልእ 'ሕማቕ እዩ' ካብ ምባል ዝሓምቕ ሕመቕ ስለ ዘየለ።

ኣደነቕቲ ሓቅታት

- እታ ማብቆላዊት መርከብ ታይታኒክ ንክትሰራሕ ሸውዓተ ሚልዮን ዶላር ወዲኣ። እቲ ዘገርም ግና፡ እታ ንታሪኽ ጉዕዞኣን ኣጡሓሕሎኣን ከዘንቱ እተሰርሐት ፊልም ንክትዛዘም ክልተ ሚእቲ ሚልዮን ዶላር ወጻኢታት ዝተገብረላ ምዃኑ'ዩ።

- ሓደ ካብ 20 ሰባት ጥራይ'ዩ ተወሸክቲ ክልተ ማሰንገለ ዘለዎ። እዚ ድማ ኣብ ክንዲ 12 ጽምዲ፡ 13 ጽምዲ ማሰንገለ ክህልዎ ይኽእል።

- ኣብ ክፍሲ-ወከፍ ካርታ ዝርከቡ ትእምርትታት፡ ኣብ ታሪኽ ዓለም ዝፀበዩ ዝና ንዘበርም ነገስታት ዓለም ዘውክል ትርጉም ኣለዎም። ኩናት፡ ንንጉስ ዳቪድ፡ ፍዮሪ፡ ንንጉስ ኣሌክሳንደር ዓቢ፣ ልቢ፡ ንንጉስ ቻርልማኝ ኣልማዝ ከኣ ንንጉስ ጁልየስ ቄሳር።

- ብደረጃ ዓለም ካብ ዝግፈፉ ዓሳታት፡ እቶም ሰለስተ ርብዒ ጥራይ እዮም ብቐጥታ ንመግቢ ደሊዋት ዝኾኑ። እቶም ዝተረፉ ድማ ንመስርሒ መግቢ ፈሳሲ ሳሙና፡ ድኹህን ካልእን የገልግሉ።

- ኣናህብ ሓደ ከሎ መዓር ንክሰርሑ ብውሕዱ ኣርባዕተ ሚልዮን ዕምባባታት ክበጽሑ ኣለዎም። ናብ'ዚ ዝተጠቕሰ ዕምባባታት ንኽበጽሑ ድማ ኣስታት ኣርባዕተ ዕጽፊ ዙርያ መሬት ይጉዓዙ።

- ኣብ ማእከላይ ዘመን ሽኮር እቲ ዝኸበረን ሃላኺን መግቢ ምንባሩ ይንገር። በዚ ምኽንያት ድማ ዋጋኡ ካብ ጾባ ብ9 ዕጽፊ ይዛይድ ነይሩ።

ሕቶ ሰደኩ

N.B ኣብዞን ሰለስተ ብሰለስተ ትርብዒት ንጋድም፡ ንትኽል ከምኡ'ውን ንሰያፍ 1-9 ቀጽሪታት ሓንሳብ ጥራይ ይጽሓፉ። ምድጋም ቀጽሪ ፍቑድ ኣይኮነን።
ኣዳላዊ፡ ሰለሙን ተኽለማርያም (ረጃ)

1				5	4			8
	3		7	6				
2						6		7
	5		8	1				
	8					3		5
9				4	7			
		7						4
	1	9		7		8		
			5		5			6

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ - ሳምራዊት መለስ

ASMARA MINING SHARE COMPANY

Abo Street, No. 178, House No. 16
Gejeret, P.O. Box 10688

Tel. ++291-1-153986
Asmara, Eritrea

VACANCY ANNOUNCEMENT

Asmara Mining Share Company is inviting applicants for the following position;

HME Welder
Number required – (02)
Type of contract – Indefinite

Major Duties and responsibilities.

• Assist the senior maintenance supervisor to carry out planned repairs in a timely manner according to the weekly maintenance plan.
• Ensures the manufacturing, the maintenance and reparation of Fixed industrial machinery, material, and mobile equipment, following plans and estimates and work standards at the mine site.
• Ensure a clean, safe, and environmentally friendly workshop and surrounding areas.

General responsibilities:

• Follow direct instructions from both the junior and senior HME supervisors.
• Repair and maintain mining equipment at both the HME workshop, fixed plant, and field service maintenance department.
• Ensure maintenance works in compliance with norms and standards applicable in Eretria.
• Accomplish tasks with allotted time and in compliance with budget constraints.
• Working towards increasing equipment reliability as well as availability.
• Ensure continued operations of production shifts through execution of the production plan and schedules.
• Inspect assigned work units to ensure schedules and objectives are attained.
• Maintain his/her equipment clean as well as that of the site under his/her responsibility.
• Complete all necessary documents in relation with maintenance management system.
• Promote a safe work environment in compliance with enforced health and safety policies and practices and collaborate to improve them.
• Take all useful actions to avoid deterioration, break or damage of the Company's assets; provide a report to the immediate hierarchy.
• Identify and communicate opportunities to improve preventive and predictive maintenance procedures and methods.
• Prioritizes maintenance system and facility repair needs to minimize production downtime, while assuring safety, quality, and reliability.
• Respond to maintenance emergency conditions with the accurate mixture of skilled technicians to minimize downtime, planning major repairs and installations.
• Perform other duties as required.

Profile: Qualifications and Experience

Formal Education, Certifications or Equivalents

• High school diploma or GED.
• Technical diploma or collage certificate.
Working Experience – Nature & Length
• 5+ years' experience in large open pit mine.
• Work closely with the HME senior supervisor to maintain all mining equipment to the best possible standards.
• Ability to be an active member of a multi-disciplinary team.
• The ability to communicate effectively within a team environment.
• A commitment of the safety to yourself and your team members.

Technical Skills
• Leadership skill in multi-disciplinary environment.
• Analytical skills
• Proficient in reading, writing, and communicating in English.
• Report Writing skills.
• Valid Driver's License.
• Deliver quality performance (meeting scheduled maintenance forecasts.

Behavioral Skills

• Get things done attitude.
• Safety leadership by example.
• Ability to work under pressure.
• Ability to work toward strict deadlines.
• Commitment to deliver on agreed targets.
• Results oriented.
• Ability to multitask.

General Information and other requirements:

- Place of Work: Asmara and AMSC Sites
- Type of contract: Indefinite Period
- Salary: As per the Company salary scale

Additional requirements for Nationals:

• Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.
• Present clearance paper from current/last employer.
• Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card, etc.).
• Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
• Application documents will not be returned to the sender.
• All applications should be sent through the post office.
• Deadline for application: 7 days from the day of publication in the Newspaper.

- Address: Please mail your applications to;
  Asmara Mining Share Company,
  P. O. Box 10688 Asmara, Eritrea
- Applicants shall be required to send a copy to:
  Mineral Resources Management
  P.O. Box – 272
  Asmara
- Note to Eritrean applicants:
  Please send a copy of your application to
  Aliens Employment Permit Affairs,
  P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea

ኣብ ምም/ን/ዞ/ ማይ ዓይኒ ብስም ወ/ሮ ሰናይት ካሕሳይ ሓየሎም ብቑጽሪ ምርሒት መሬት 07714 ብመለለዪ/ቁ 6080801DA000418 ዝተወሃበ ናይ ሕርሻ ኮንቸሰዮን መሬት ናይ ምርሒት መሬት መረጋገጺ ምስ ካርትኡ ስለዝጠፍኣኒ፣ ብዕዳ ሒዚዎ ወይ ረኺቦ ዝብል እንተሎ፣ ብቑጽሪ ቴሌፎን 07166816 (ሃብቶም) ኣልኩም ክትሕብሩኒ። እንተዘይ ኮይኑ ግን ኣብ ውሽጢ 30 መዓልታት መተካእታ ክሓትት ምዃነይ ኣፍልጥ።

ወ/ሮ ሰናይት ካሕሳይ
ወኪል ኣቶ ካሕሳይ ሓየሎም

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ - ሳምራዊት መለስ

ASMARA MINING SHARE COMPANY

MINING SHARE COMPANY

Abo Street, No. 178, House No. 16
Gejeret, P.O. Box 10688

Tel. ++291-1-153986
Asmara, Eritrea

VACANCY ANNOUNCEMENT

Asmara Mining Share Company is inviting applicants for the following position;

Pump Mechanic
Number required – (01)
Type of contract – Indefinite

Major Duties and responsibilities.

- To support the junior and senior maintenance supervisor in the day to day running of the fixed and mobile mining equipment.
- To maintain and repair the dewatering equipment to an acceptable standard during the life of the mine.
- Carry out weekly inspections of the drilling equipment and write inspection reports as per the company protocol.
- Ensure the mining equipment meets the required operational availability.

General responsibilities:

- Follow direct instructions from both the junior and senior HME supervisors.
- Perform preventative maintenance on all dewatering pumps and related equipment.
- Repair and maintain water pumps & equipment at both the HME workshop and field service maintenance department.
- Capable of reading and disseminating information from schematics and maintenance manuals.
- Ability to order correct parts for procurement from the supply chain team.
- Ensure maintenance works in compliance with norms and standards applicable in Eretria.
- Accomplish tasks with allotted time and in compliance with budget constraints.
- Working towards increasing equipment reliability as well as availability.
- Inspect assigned work units to ensure schedules and objectives are attained.
- Maintain his/her equipment clean as well as that of the site under his/her responsibility.
- Complete all necessary documents in relation with maintenance management system.
- Promote a safe work environment in compliance with enforced health and safety policies and practices and collaborate to improve them.
- Take all useful actions to avoid deterioration, break, or damage of the Company's assets; provide a report to the immediate hierarchy.
- Identify and communicate opportunities to improve preventive and predictive maintenance procedures and methods.
- Prioritizes maintenance system and facility repair needs to minimize production downtime, while assuring safety, quality, and reliability.
- Respond to maintenance emergency conditions with the accurate mixture of skilled technicians to minimize downtime, planning major repairs and installations.
- Perform other duties as required.

Profile: Qualifications and Experience

Formal Education, Certifications or Equivalents

- High school diploma or GED.
- Technical diploma or collage certificate.
- Trade certificate.

Working Experience – Nature & Length

- 2+ years' experience in large open pit mine.
- Experience with various types of dewatering pumps.
- Work closely with the HME senior supervisor to maintain all mining equipment to the best possible standards.
- Ability to be an active member of a multi-disciplinary team.
- The ability to communicate effectively within a team environment.
- A commitment of the safety to yourself and your team members.

Technical Skills

- Leadership skill in multi-disciplinary environment.
- Analytical skills
- Proficient in reading, writing, and communicating in English.
- Report Writing skills.
- Valid Driver's License.
- Deliver quality performance (meeting scheduled maintenance forecasts.

Behavioral Skills

- Get things done attitude.
- Safety leadership by example.
- Ability to work under pressure.
- Ability to work toward strict deadlines.
- Commitment to deliver on agreed targets.
- Results oriented.
- Ability to multitask.

General Information and other requirements:

☐ Place of Work: Asmara and AMSC sites
☐ Type of contract: Indefinite Period
☐ Salary: As per the Company salary scale

Additional requirements for Nationals:

- Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.
- Present clearance paper from current/last employer.
- Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card, etc.).
- Only shortlisted applicants would be considered as potential candidates for an interview.
- Application documents will not be returned to the sender.
- All applications should be sent through the post office.
- Deadline for application: 7 days from the day of publication in the Newspaper.

☐ Address: Please mail your applications to;
Asmara Mining Share Company,
P. O. Box 10688 Asmara, Eritrea

☐ Applicants shall be required to send a copy to:
Mineral Resources Management
P.O. Box – 272
Asmara

☐ Note to Eritrean applicants:
Please send a copy of your application to
Aliens Employment Permit Affairs,
P. O. Box 7940 Asmara, Eritrea

ስፖርት

ተስፋልደት መብራህቱ

ኣብ መወዳደሪ ብሽክለታ፡ ጎማ ናይ ማይ ወይ ባናና ሐዙ ሳዕሊን ታሕቲን ዝብል ዝበረ፡ ስሙ'ውን ምስ ጋንታ ኤሪ ቴል ደሚቑ ዓመታት ዘቖጸረ ክቱር ፍቕሪ ቅድድም ብሽክለታ ዝበሮ ኣብ ሹቕ ኣስቢዛ ክጉብር ኣብ ዝኸደኩሉ፡ በዩ ኹናን ተኾዷኑ ኣብ ጣሾ ክዋጋድ ጸኒሒ፡ “ኣብዚ

እናወልካ ዲኻ ደኣ ጠፊእካ?” ኢለዮ። ንሱ ከም ወትሩ እናሰሓቐ ብፍሕሽው ዝኾ መለሰለይ፡ “እዚእ እንድዩ ቑልው ተበሊ ዘሎ” ኢሉ፡ ኣሰታት 21 ዓመታት ኑታ ሓንቲ ካብ ዓርማሽ ጋንታታት ቅድድም ብሽክለታ ሃገርና ዝኾነት ኤሪቴል ዘሰለጠ መሉጌታ ሰመረ ባህታ (ወዲ ሰመረ) እዩ።

ኣብ ሰማንያታት፡ ፍ/ የማ ተኸስተ

ብዩጅፍት ንጀርጊያ ኣስመራ ብሓቲዎ ኣብ ዝበረሉ ወዲ ሰመረ ሓደ ካብ'ቶም ዝቐደሞ ዘይዝቖ ሓገዝርቲ እዩ። ኻሚ ካልኦት እንተላ ግበሮመዎ ደማ ንሱ ንብረቱ ይቐጸሪለ። እዚ ብርቱ ዝኾነ ስሚት መንቀሊኡ ካበይ እዩ? ዝብል ሕቶ ሓቲተዮ።

ኣብ መግዛእቲ ጣልያን ብዙሓት ኣድልዎታት ነይሮም እዮም። ሓደ ካብኡ ኑ ኣብ 1936 ዝጀመረ ቅድድም ብሽክለታ መግረሒ ሕብሪ ቀርበት ገይሮሞ ነይሮም። እቶም ጣልያን ኣብ ቅዋረን ብሽክለታ ክበውሩ ከለው፡ ሓቐ ወይ ደቀ'ባት ደማ ብሓመድ ሓመድ'ዮም ብሽክለታ ዝመርሑ ነይሮም።

ፍ/ ሰመረ ባህታ፡ ኣብ 1942 ቅድድም ብሽክለታ ጀሚሮም። ንሶም ምስ'ቶም መወዳደሪኖም ደቀ'ባት ኣብ ሓመድ ጥራይ ይቐዳደሙ ነበሩ። ቀጻሪ ናይ'ቶም ደቀባት በዚሑ፡ ብዝኾዋት ሰለስተ ጋንታታት ከዩናም፡ ብዝሒ ዓዶም ኑ ካብ ሰግር ባሕሪ ዝመጽእ ሰርዓት ዕ/ እናጠየምም ክሓቲዎ ወሰናም፡ ካብ ሰለስቲኦን ጋንታታት ዝተወከሉ ሹማግለ ቁጸምም፡ ናብ ከንቲባ ኣስመራ ከይዶም ሕቶ ኣቕሪቦ፡ ድሕሪ ብዙሕ ሰሽክለል መልሲ ተወሃቦም። እቲ

“ብኻ ሓንቲ ዓመት ተቐዳዲመ” ሙሉጌታ ሰመረ

መልሲ ግን ኣዝዩ ቀያዲን ዘይፍትሓዊን እዩ ዝበረ። ብወገን ዞባ ደቡብ 25 ኪሎ ሜተር ካብ ዓዲ ኣርዓድን ሽከቲን ከይሓልፉ፡ ብወገን ብሎኮ ከረን ደማ ካብ ሰረጀቓ ክይሰሱ፡ ንሱ'ውን ንልምምድ ጥራይ ከም ዝኾነ

ውድድራት ግን ከም ቀደም ኣብ ሓመድ ክወዳደሩ ከም ፍቓድ ተዋሂቡ ዝገለጸ ከም ዝበረ ወዲ ሰመረ ፀነ።

ፍ/ ሰመረ መንገዲ እናወደቑ ከለው ወዲቖ፡ ኣበየምን ብሽክለታኡ ተደሪሩ ናብ ቤቱ ምስ መጸኦ እቶን ኣቓዲሞም በዓል ቤቶን ብሞት ዝተፈልየወን ኾናታዊት ኣልዓቢቶ ተላ ሰብሲደ። ኑ ከኣሎት ክጸውረሉ ስለ ዝኸበደን ንእሰረ ወደን ጠቕሊሉ ካብ ቅድድም ብሽክለታ ከም ዝልእ ገበረ፡ ሰመረ ወደን ግን ወላ ንሱ የዃጆ ካብ ቤተም ደባብ ቅድድም ብሽክለታ ከወጽእ ኣይደለየ፡ ብሽክለታኡ ኣተዓሪፎ ንምንእስ ምንእሱ ሓመ ጸዩ ኢጀሚሩ።

ጸቐ ሓደ ካብ'ቶም መተዛ ዝበርዎ ደቀባት ተቐዳደምቲ ኤርትራውያን ከይኑ፡ ንጠመቶ ጣልያን እውን ቀደሩም፡ ኣብ ናይ 1956 ኣለምነክ ኣወሰዶራልዩ ምስ ካልኦት ኤርትራዊ ቅዳሞት ተሳቲፉ ኸይናም ተወዳዲሮም። ኣብ ታሪኽ ቅድድም ብሽክለታ ሃገርና ደማ ሰድራ ቤት መሉጌታ ሰመረ ጽቡቕ ሰረት ከም ዘለዎም ታሪኽ ይሕብር።

“ካብዚ ዝቐጸለ ኩሉ ስሚተይ ኣብ ቅድድም ብሽክለታ ተሓጺሩ ሰለስተ ርብዒ ዕድመይ ዝተጓዕዘኩዎ” ብማለ ደማ ናብ ታሪኽ መለሰኒ - መሉጌታ ሰመረ።

ጋንታ ክራይ ኣብዩት፡ ካልኣይ ዲቪዥን ክትጎምበት ኩሉ መሉጌታ ኣብ ጉዳይ የማ ተኸስተ ከይኑ ሓሳባት ከቶሩቅ ባይታ ረኺቡ፡ “እንቱ እንቱ ይሓዲና” እናበለ ንዐል ኣዎም ዝበረዎዎም ስብሓት ኣሰማሮም ተኪኡ ሃይለማሪኣሙ የናስ ተኪኡ ዘርኣዝጊ ወልደገብርኤልን ካልኦትን ኣብ ምርቓሕ ተራ

ከም ዝበረ ፀነ።

ጋንታ ክራይ ኣብዩት፡ ድሕሪ ናጽነት ስማ ብጋንታ ኣልታሕረር ተቐየሩ ምስ ፖሊስ ወይ ሚሊሻዊ ወተሃደራዊ ጉዳይ ተጠርፊ። ወዲ ሰመረ'ውን ከም ኣባል ናይታ ጋንታ ኮይኑ ቀጺሉ፡ እንተኾነ ግን እታ ጋንታ ናብ ጋንታ ቀይሕ ባሕሪ (ፈደሲ) ተሰጋጊሩ፡ ወዲ ሰመረ ዋላ ምስ'ኣ ኑው ነጀው እንተነበሩ ምስ መሪሕነት ጋንታ ፈደሲ ስለ ዘይተሰማምዐ ግን ካብ'ታ ጋንታ ተኣልዩ።

ወዲ ሰመረ ኻብ'ኡ ዳሽነ ዲጋጀርዋን ኣብ ምድላው ሳዕሊን ታሕቲን ምስ እትብል ዝበረት ናይ ሽዑ ቴሌ ደሳር ኤሪ ቴል ከም ኣማኻሪ ብዙሕ ከይቶ ጀሚሩ። እታ ጋንታ ኻብ'ቲ ዓመታት ኣብ ካልኣይ ዲቪዥን ምስ ጸንሐት፡ ብቐዓት ዘተኣማምን ስለ ዝበረ ኣብ 1997 ናብ ቀዳማይ ዲቪዥን ተሰጋገረ። ክልተ ደቂ ዘርዓይ - የናስን ሳሙኤልን ደማ ካብ ፈደሲ ወጺኦም ተጸንበርዎም። ኣብዚ እዋን ወዲ ሰመረ ክልተ ኣኢዱ ደልዩ ከም ዝርከበ ዝበረ ኣሰልጣኒ ናይ'ታ ሓያል ጋንታ ብምኻኑ እዩ። እታ ጋንታ ክሳብ 2018 ኣሰልጢንዋ። ኣብ ጉዕዞ ናይ 21 ዓመታት ናይ ምስልጣን ህይወቱ ብዙሕ ዘጸገመ ገለ ክብሪ ተወከሰ።

ሓያል ደጋፊ ከም ዝበረ ኣቶቶም ሓብሩሉ፡ ብድሕሪኡ'ውን ኣማኻሪ ብዙሕ ቁጸሉ ደማ ኣሰልጣኒ። እዚ ግና ብዘይ ስልጠና ወይ ተቐዳዳማይ ብዘይምኻኑ ከመይ ገይሩ ይበድሆ ነይሩ?

“እዚእ ኣንዳሲት ሕቶ'ያ” ብምባል'ዩ ናብ መልሲ ሰጊሩ፡ “ስልጠና ኣንዳሲ እዩ፡ ዘይትፈልጦ የፍልጠካ፡ ካብ ብዙሕ ተመኩሮ ብዙሓት ይበርሩ፡ ተመኩሮ ናይ ካልኦት ተቃሊዑ። ኩታ ብዙሓት ረብሓታት ኣለዋ። ኑምሽን ባዕሊን ስፖርትን ኤርትራ ደማ እዚ ኣብ ሜምት ኣእዳዋ እዩ ቁጸሊ ሰልጠንትታ ዝተደለየ፡ ኣብ ደማ ኣብቲ ሰራሕ ስለ ዝበረኑ ቀዳማይ ካልኣይ ወይ ሰላ ሓደን ሰሰ ክልተን ካብ ማሕበር ቅድድም ብሽክለታ ዓለም UCI ተወሃሊዎም ብዙሓዎ ተማሂረ እዩ፡ ብዕቶነት 'ተቐዳዳማይ ዘይበርን' ዝበልኩዎ ግን ብዙሕ ኣይሰማማዕኩን እዩ። ምኽንያቱ ተቐዳዳማይ ነይረ ኣሰልጣኒ ክኸውን ጸቡቕ፡ ተቐዳዳማይ ስለ ዝነበርኩ ኣሰልጣኒ ኣይትኮነውን ዝብል ርድኢት ዘለዎም ሓደ ኻልተ ኣለው። እዚ ግን ግጉይ ኣረዳድኣ እዩ፡ ኣብ ከሰሳ እግሪ ዋሳ ኣብ ብሽክለታን ካልእ ዓውዲ ስፖርትን ስሚ ብዙሓት ሰልጠናምየም ኣሰልጠንቲ ዝኾኑ ዘለው፡ ክበርሙ ካልኦት ኣን ዝበሰልጠንኩዎም ኣሰልጠንቲ ምስ ኩሉ ገለ ገለ በዉጊ ይበሉኒ። ሓደ - ሓደ እዋን'ውን 'ብኻ ሓንቲ ዓመት ተቐዳዲመ' ገዘብሉኒ እዋን ኣሎ።

“መሰጣዊ ኣሰልጣኒ ንጋንታኡ ብኣንኮብ ዝመርሑ ዘወሰዮ ሰር ግኡ ሰራሕ ሰር ገጻ ተቐዳደምቲ ኣብ ምንጋግር ዝበርኑ ብሱ ምግኣ ኣብታዊ ንግልዮሉ ወይ ንሰም ሃገሩ ክጸወቱ ከይደፋት ዝሓደሩ ንዝ ርእሲ ኣብ ምንጋግር ከረኸበሉ ዝግባእ . . . ወዘተ እዚ'ዩ ኣብታዊ ኣሰልጣኒ። ኣነ ደማ ዝም ከሉም ዝበረዳኩሉ ረቨሒታት የማልኣም ነይረ ዶ ኣይበርኩን ጋንታ ኤሪ ቴል ምሳይ ዝበሩ ተቐዳደምቲ ብዓቢኡ ኻላ ዘመስከርዎ

ዝበረኹ ዓወታት'የም ዝምስክሩ” ክብል ኣብሪሁለይ።

ወዲ ሰመረ ኣብ ወሽጥን ኣብ ወጻእን ዓወታት ዝሓረፈለም ውድድራት ብዙሓት ክኾኑ ይኽእሉ እዮም። ምኽንያቱ ከበሓታት ጋንታ ኤሪ ቴል ምስ ርእሻ ኣብ መፍረ (ፋብሪካ) ዋናጩ ደየ ኣብ'ዩ ኢኻ ትብለ፡ ፍሲ ወቶ ዋንጫ ኸብሰመጸ ዝኸፈሎ ዋጋ ቀሊል ስለ ዘይኮነ፡ ኣብ ፍሲ ወቶ ዋንጫ ምኽንያት መወዐኒ ዓመት ምህሮን ዝበልኣ ጽሑፍ ብቐረት ተጻሒፉ ኣሎ፡ ኑዩም ፈናፍኑ'ዩም ክበልጸለይ ሓቲተዮ።

ዞር ኤርትራ ሸውሽተ ግዜ ኣብ ዝተኻየደሉ ከለበ ኤሪ ቴል ሽዱሽተ ግዜያ ኑ ወድድር ከም ዝተዓወተትሉ'ዩ ወዲ ሰመረ ዝሰጸ። እታ ጋንታ ልዕሊ 10 ግዜ ሻምፕዮን ዞባ ማእከል ከም ዝኾነት ብምዕቃብ ደማ እቶም ዓመታት ወጽኢት በለጹ ምስሕራ ጋንታ ኤሪ ቴል ተወፋይነት ተጻወቲን ደቅታ ከም ዝደመቐ ብዘርዝሮ ኣብሪሁ። እታ ጋንታ ኣብ ስለ ቅድድም ብሽክለታ ሃገርና ኣተኩርከቶ ዘ እኹም ቀሊል ከም ዘይኮነ ደማ ንእግር መገዱ ኣብሪሁ።

ወዲ ሰመረ ኣርባዕተ ግዜ ተቐዳደምቲ ሓዙ ካብ ሃገር ወጻኢ ውድድር መሪሖ። ፈለማ ኣብ 2007 ኣብ ሻምፕዮና ኣፍሪቃ ኣብ ካሜሮን ተሳቲፎ። ኣብዚ ናይ መጀመርያ መንገኡ ከቢድ መሰናኽል ኣጋጢምዎ ነይሩ፡ ሸሞንተ ተቐዳደምቲ ሓዙ ምስ ኪዱ ካብ ሜዳይ ካሜሮን ክልተ ብሽክለታታት ጥራይ ተረኺበን። እተን ዝተረፋ ኣርባዕተ ብሽክለታታት ከም ዘይቲኣዋ ተሓበረ። ተቐዳደምቲ ቅድሚ ውድድር ምድላው ክገብሩ ስለ ዝግባእ ብሽክለታ ተቖጺሮም። ምድላዋቶም ኣብ ከንዲ ዘጸፍፉ ኣሚኢት ከሎ ሜትራት እናሰቡ ኣብ'ተን ክልተ ብሽክለታ ብውልቂ ምሻኣያም ዝነበሮ ተቐዳደምቲ ጋንታ ክራይ ኣብዩት ነር የናስ ተኪኤ ኣብ ምድላዊ ናይ'ተን ብሽክለታታት ዓ.ገ ኣበርኪቱ ከም ዝበረ መሉጌታ ይገልጽ። ጸወታ ክጀምር ሓደ መዓልቲ ምስ ተረፎ ኢዮም ናይ ጉምሩክ ሰራሕተኛታት ኣብ ዘይምቕላዕ መትሓዚኦ ከዝኸነሎም ከም ዝጸንሐ ብምሕባር ብዘይ ብቕዕ ምድላዋት ምስ ሱላኣምሮዋት ጸቕጢ ኑ ውድድር ገጢሞም። ይኹን እምበር ኣብ ናይ

ግዜ ውድድር ዳንኤል ተኽለሃይማኖትን ፍረዝጊ ደብሶይን ራብዓይን ሓሙሻይን ብምውጻእ ስም ሃገሮም ኣቐይሞም። ወሰኽ፡ ዓለማዊ ማሕበር ብሽክለታ (UCI) ኣድናቖቶም ብምግላጽ ጠመተዎም ናብ ኤርትራ ክስሕብ ከም ዝተኻእለ መሉጌታ ይሕብር። ወዲ ሰመረ ናብ ግብጺ፡ ጋባን ኣልጀርያን ከይዱ ዘኸርዐ ነጥቢ ሓዙ ከም ዝመጽኦ'ውን ፀነ።

ንሱ ኑታ ናይ ኣልጀርያ ዓወት ኣይርስዓን እዩ። ኣብ ውድድር ኮንዝኑታል ስለ ዝበረ በዓል ጥራይ፡ ኣልጀርያን ካልኦትን ክልተ ሰለስተ ጋንታታት ሓሊፉ ኣካልተ ከለዋ፡ ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ግን ሓንቲ ጋንታ ጥራይ ሒዛ ተቐሪባ። ይኹን እምበር 24 መዓልታትን 23 ዋናጩን ዓቲራ ከም ዝተመለሰት ገሊጹ።

ኣብ መወዳእታ ዝበ ዝበለጻ ሰለስቲ ሕቶታት ሓቲተዮ ፍሓዛና?

ሰሰማንታይ ምስልጣን ኣቋሪጽካ?

“ብምኽንያት ሕማም ኣቋሪጸ ጸሪሐ። ካብ ጋንታ ኤሪ ቴል ግን ኣይተፈለኹን። ዝተተኽኣለ ጋንታ'ውን ኣለ። ኣነ ግን ንጋንታ ኤሪ ቴል ከም በዓሪ ወይድ ስለ ዝርእያ ምስ ካልእ ጋንታ ክይ ኣገሳሮ ኣይተሓበኩ እየ”

ንምሽሕ ዓመታት ዝሰልጠኻያ ጋንታ ክትዕድላ ከለኻ ኑታ ጋንታ ክሎ ዶ ኣይፋልን?

“እዚ ሕቶ ንሓፍቲ ጋንታ ኤሪቴል'ዩ ዝምልከቶ። ዓወት ናይ'ታ ጋንታ'የ ዝም። ሕጂ'ውን ሰናይ ጋንታ ኣይሰካት ዘሎ”

ዘሓጎስካ ውድድር ዶ ክትገልጸለይ?

“ኣብ ሻምፕዮና ዞባ ማእከል ንኣሰኩ ሰለስተ ነጥቢ ንምርካብ ነይርና፡ ካብ ኣስመራ ናብ ከረን ኣብ ዝኸደናሉ ተቐዳደምትና ዝተዓለለ መጣ፡ በሊጾም ሓሚሞም፡ በዚ ደማ ብሓደ ተቐዳደሚ ውድእትኡ ኣስኪሩ፡ ኣስመራ ብ12 ነጥቢታት መሪሕና ኣስመራ ኣተና፡ እዚ ኣጋጣሚ ዝርከቦ ከቶ ኣይርስዖን እየ”

ተመሓላለፍ ዝበል ሓሳብ ዶ?

“ኣብ ሐሊ ተቐዳደምቲ ኣለዉ ተወዳዲሮም ደሃያቶ ነይሮም፡ ሕጂ'ውን ውድእቶም ኣሓይሎም ኣዮም ተቀዕዋር ዝበርኑ ዘለዉ ጀጉጹ ተቐዳደምቲ ከተባብዕዎም ይግባኦም። ምኽንያቱ ስፖርት ኣብ ሃገር ኣብ እንግድዓ ስድራቤታትን ማሕበረሰብን ኣዩ ዘሎ። ኣብ ወሽጢ'ውን ዝተፈላለዩ ጸዓት እናበዝሐ ስሩዓት ውድድራት ክዳሎ ይግባኦ።”

ኣማኑኤል ተስፋይ

መደብ ጸወታ

ሰሚ

ፕሪመር ሊግ

ቦርንማውዝ ምስ ብራይተን ሰዓት 400 ድ/ቐ

ቶተንሃም ምስ ኣርሰናል ሰዓት 4፡ 00 ድ/ቐ

ዎልቨርሃምፕተን ምስ ማንቸስተር ሲቲ ሰዓት 630 ምሸት

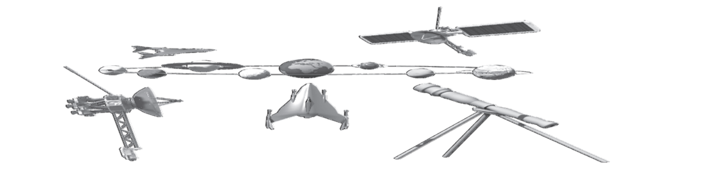

ዳህሳስን ምርምርን

ዮርዳኖስ ጸጋይ

ፍርያት ቸኮላታ፡ ብሰንኪ ቫይረስ ሕጽረት የጋጥሞ

ቀረብ ቸኮላታ ዓለም፡ ብሰንኪ ንተኽሊ ገረብ ካካዎን ዘቑጽ ፍረ ቸኮላታን ዘጥቅዕ ብቐልጡፍ ዝላባዕ ቫይረስ፡ ሕጽረት ኣጋጢምዎ ምህላዉ ተሓቢሩ።

ኣብ ምዕራብ ኣፍሪቃ ዝርከባ ሃገራት ኣይቮሪኮስትን ጋናን፡ ን50 ሚእታዊት ካብ ጠቕላላ ቀረብ ቸኮላት ዓለም የፍርያ። እዚ ብቐልጡፍ ዝላባዕ ዘሎ ቫይረስ ከኣ ኑቲ ኣብ ጋና ዝርከብ ገረብ ካካው ብምዕናው፡ ንጠቕላላ ፍርያት ቸኮላታ ካብ 15 ክሳብ 50 ሚእታዊት ኣጉዲልዎ ከምዝርከብ ተገሊጹ። እዚ ቫይረስ ብተዛማዲ ቀጥታ ብኡ ቀጺሉ ብተዛማዲ ብዕዳጋ ኮኮዋ "ሚሊያጥ" ብቀሊሉ ዝሰፋሕ፡ ... ብፁዕ ኣቑጽልትን ዕምባባታትን ኣግራብ ዝበልዑ "ሚሊይባግ" ዝበሃሉ ሓሰኻ እዩ ዝላባዕ። እዚ ንገረብ ካካዎ ብኸቢድ ከምዝሃሱ ዝተጠቕሰ ቫይረስ፡ ንሓፈሻዊ ቀረብ ቸኮላታ ዓለም ብኸፊል ከጉድሎ ከምዝኸእል ይንገር።

እዚ ቫይረስ ዘመሓላልፍ ዘሎ ሓሰኻ፡ ብጸረ-ሓሸራ ክእለ ስለዘይክእል፡ እቲ እንኮ ኣማራጺ ዝተጠቕዐ ኣግራብ ቆሪጽካ ብምእላይ'ዩ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ክኣቱ ዝኽእል። ከም ሳዕቤን ናይዚ ከኣ ጋና ኣብ ዝሓለፉ ቀረባ ዓመታት 254 ሚልዮን ዝኾኑ ኣግራብ ካካዎ ክትቆርጽ ከምእተገደደት መዛግብቲ ይሕብሩ።

ክኢላታት ኣግራብ፡ ኑቶም ዘይተጠቕዑ ኣግራብ ካካዎ ፈውሲ ብምሃብ፡ ካብዚ ለበዳ ክገላገልዎም ከምዝኽእል ዋላ እንተገለጹ፡ እዚ ፈውሲ ግን ኣዝዩ ክቡር ብምዃኑ፡ ብዙራ ሓረስታይ ገረብ ካካዎ ክጥቀሞ ከምዝይክእል እዩ ዝንገር።

ብተወሳኺ፡ እዚ ፈውሲ፡ ንእቶት ፍረ ቸኮላታ ዘጉድል ብምዃኑ፡ ኣብ ርእሲ'ቲ ብለበዳ ቫይረስ ዝስዕብ ዘሎ ሕጽረት ቀረብ፡ ተወሳኺ ተጽዕኖ ፈጢሩ ከምዝሎ ይፍለጥ።

ሸኮርን ስብሕን ዝበዝሖ መግቢ፡ ንጥዕና ሓንጎል ሃሳዩ ምዃኑ ተሓቢሩ

ብተመራመርቲ ዩኒቨርሲቲ ካሊፎርኒያ ኣብ ኣናጹ ዝተኻየደ መጽናዕቲ፡ ኣብ ግዜ ብጽሕና ልዑል ስብሕን ሸኮርን ዘለዎም መግብታት ምዝውታር፡ ኣብ ዝተናወሐ ግዜ ንጥዕና ሓንጎል ጎዳኢ ምዃኑ ተሓቢሩ።

ኣብዚ ትዕዝብታዊ መጽናዕቲ፡ ብፍላይ ኣብ ምዕቡላት ሃገራት፡ ብትሕቲ ዕድመን መንእሰያትን ብብዝሒ ዝዝውተሩ ልዑል ሸኮርን ስብሕን ዘለዎም ዝሽየጡ መግብታት፡ ኣብ ሓንጎል ኣሉታዊ ሳዕቤን ከምዘለዎም እዩ ተሰልዩ ዘሎ። እዚ ኣብ'ተን ኣናጹ ዝተኻየደ መጽናዕታዊ ፈተነ፡ እተን ገፊጥ መፈጥ ማለት ከም ሸኮርን ስብሕን ዝበዝሖም መግብታት ዝምገባ ዝነበራ ንኣሸቱ ኣናጹ፡ ናይ ምዝኻር ጸገም ከምዘጋጥመን ተሓቢሩ።

ግዜ ብጽሕና፡ ሓንጎል ወዲሰብ ኣብ ኣገዳሲ ናይ ምዕባለ ደረጃ ዝሀልወሉ ግዜ እዩ። ኣብዚ ግዜ እዚ እትምገቦ ኣመጋግባ ከኣ ኣብ ኣተሃናንጻ ሓንጎል ልዑል ጽልዋ ከምዘለዎ'ዩ እቶም ተመራመርቲ ዘጽንዑ። ኣብ ካልእ መጽናዕቲ፡ ዘይጥዑይ ኣመጋግባ ምስ ሕማም ረስዕ ምትሕሓዝ ከምዘለዎ'ውን ተገሊጹ ነይሩ።

ኣመጋግባ ኣብ ሓፈሻዊ ጥዕና ጽልዋ ከምዘለዎ ተረዲእና፡ ብፍላይ ኣብ ግዜ ብጽሕና ዝዝውተሩ መግብታት፡ ንኣካላትን ሓንጎልን ሃጽቲ ክኾኑ ከምዝኽእሉ፡ ኣገዳሲ ናይ'ቲ መጽናዕቲ ኣብ መወዳእታ መኸሪ'ዩ።

ዓበይቲ ከተማታት ቻይና ናብ መሬት እናጠሓላ ይኸዳ ምህላወን ተሓቢሩ

ኣብ ሓደ ሓዲሽ መጽናዕቲ፡ ብርክት ዝበላ ከተማታት ቻይና፡ ናብ መሬት እናጡሓላ ይኸዳ ምህላወን ተፈሊጡ። ኣቐዲሙ ኣብ ዝተኻየደ ዳህሳስ'ውን እዚ ከተማታት ናብ መሬት ናይ ምጥሓል ኩነት፡ ኣብ ክፍሊ ግዝኣታት ኣመሪካ ብተደጋጋሚ ይርአ ምህላዉ ተሓቢሩ።

እዚ ብቻይናውያን ሰብ ፍልጠተኛታት ዝተኻየደ ትዕዝብታዊ መጽናዕቲ፡ ካብ 82 ዓበይቲ ከተማታት ቻይና፡ ዳርጋ እተን ፍርቂ፡ ኣብ ዓመት ብልዕሊ 10 ሚሊ. ሜትር ናብ መሬት እናሰጠማ ይኸዳ ምህላወን'ዩ ብሓገዝ ሳተላይት ክልለ ተኻኢሉ ዘሎ። ምጥሓል መሬት ኣብ ገዛእ ርእሱ፡ ብዘይካ'ቲ ኣብ ሰብን ትሕተ ቅርጽን ዘውርዶ ሓደጋታት፡ ንምልዓል ጸፍሒ ማያት ገማግም ባሕሪ ከምዝቀላጥፍ ይግለጽ። እዚ ኣብ ሃገረ ቻይና ዘጋጥም ዘሎ ቅልጡፍ ምስጣም መሬት፡ ኣብ 2120 ዓ.ም (ድሕሪ 96 ዓመት)፡ ርብዒ ካብ'ተን ኣብ ገማግም ባሕሪ ዝርከባ ከተማታት፡ ብራኸአን ትሕቲ ጸፍሒ ባሕሪ ክኸውን ከምዝኽእል ይግመት። ንብዙሒ ህዝቢ ቻይና ኣብ ግምት ኣእቲኻ ከኣ፡ እዚ ምጥሓል መሬት ናብ መሬት፡ ብዘይካ ኣብ ትሕተ ቅርጽን ማሕበረ-ቁጠባን ዝህልዎ ክሳራ፡ ኣብ'ቲ 270 ሚልዮን ዝኾነ ኑሪ እተን ከተማታት'ውን ከቢድ ሰብኣዊ ሓደጋ ከውርድ ከምዝኽእል ተገሊጹ።

ኣብ ዝተፈላለያ ዓበይቲ ከተማታት ዓለምና ዝርአ ዘሎ ምስጣም መሬት፡ ዝርግሐኡ ሰፊሕ ምዃኑ ክኢላታት ይሕብሩ። ከተማታት ኤሲያ ብብዝሒ ኣብ ገማግም ፈለግ ዝተደኮና ብምዃነን፡ ዝያዳ ካልኦት ከበባታት ዓለም ነዚ ምጥሓል ከምዝቃልዓ'ውን ተሓቢሩ። ርእሰ ከተማ ኢንዶነዥያ ዝኾነት ጃካርታ ከኣ፡ ህያው ኣብነት ናይ ምጥሓል መሬት ኩይና ትርከብ።

ጠንቅታት ናይዚ ኣብ ዝተፈላለዩ ከበባታት ዓለም ዘጋጥም ዘሎ ምጥሓል መሬት፡ ምሉእ ብምሉእ ዝፍለጡ ዋላ ኣይኾኑ፡ ገደብ ኣልቦ ምግላል ማይ ትሕተ መሬትን ምንዋሕ ርሻናትን ገለ ካብ'ቶም ምኽንያታት ከምዝኾኑ ግን፡ እቶም ቻይናውያን ተመራመርቲ የጽንዑ።

ዓለማዊ ዋዒ ንምውሓድ፡ ክሳብ 2026 ህጹጽ ስጉምቲ ክውሰድ ጻውዒት ቀሪቡ

ጽልዋታት ክሊማዊ ዋዒ ካብ ዝሓለፉ ውሑዳት ዓመታት ብዮህዶ ክርኣዩ ጀሚሮም እዮም። ዓለማዊ ዋዒ ካብ'ዚ ዘለዎ ምስ ዝልዕል ግን፡ ኣብ ሰብን ኣከባብን ከወርድ ዝኽእል ሓደጋታት ኣቃሊልካ ዝርአ ኣይኮነን። ፈጻሚ ጸሓፊ ክሊማ ሕቡራት ሃገራት ሳይሞን ስቴል ንህሉው ኩነታት ኣመልኪቱ፡ ንመሬት ካብ ዝኸፍአ ሳዕቤናት ዓለማዊ ዋዒ ክንከላኸላ፡ ክልተ ዓመታት ጥራይ ተሪፉ ከምዘሎ እዩ ዝሕብር።

ይኹን'ምበር፡ እዚ ብክኢላ ክሊማ ዝተዋህበ መጠንቀቕታ ዓለማዊ ዋዒ፡ ብመንግስታት ምዕቡላት ሃገራት ተሰሚዑ ረኺቡ ቅልጡፍ ስጉምቲ ክውሰደሉ ዲዩ ዋላስ ኣይውሰደሉን ግን ዘተፈልጠ የለን።

ንዓለም ካብ ዝተጋሑ ጽልዋታት ዓለማዊ ዋዒ ምድሓን፡ ሓላፍነት ኩሉ ኣካል ምዃኑ'ዩ ፈጻሚ ጸሓፊ ሳይሞን ስቴል ዘዘኻኸረ። ንሱ፡ ዋላ'ኳ ዓቕን ናብ ህዋ ዝትፋእ በከልቲ ጋዛት ንምውሓድ ዝሕግዝ ኣድማዒ ማሳርሒታት ምትእትታው ኣብ ምትሓት ክሊማዊ መቐት ሓጊዚ ምዃኑ እንተጠቐሰ፡ ኣብዚ ግዜ ግን ቅልጡፍ ለውጢ ከምጽኡ ዝኽእሉ ህጹጽ ኣማራጺታት ምውሳድ እቲ እንኮ መፍትሒ ምዃኑ እዩ ዝገለጸ። እዘን ዝስዕባ ክልተ ዓመታት፡ ዓለማዊ ዋዒ ልዕሊ 1.5 ዲግሪ ሰንቲግረይድ ከይጽሕ ደዩ ኣይብጽሕን ዝወሰና ኣገደስቲ ዓመታት ምዃነን ደጊሙ የረድእ። ዓለማዊ ዋዒ፡ እዚ ዝተጠቕሰ መጠን መቐት ምስ ዝሓልፍ፡ ማዕበላት ዋዒ፡ ዕንወት ጸላት ሕርሻ፡ ደርቂ ማዕበላት፡ ዕልቕልቕ፡ ባርዕ ጫካታትን ካልኦት ባህርያውያን ሓደጋታትን ብዘኸፍአ መልክዖም ክኸስቱ ከምዝኽእሉ ይንገር።

እዚ ንምውጋድ ከኣ፡ ካብ ህዋ ካርቦን ኣኪብካ ኣብ ዕጹው ቦታ ምዕቋርን ንብርሃን ጸሓይ ከዳብሉ ዝኽእሉ ቒኢታታት ናብ ህዋ ምንጻግን ገለ ካብ'ቶም ዝቐረቡ ዘለዉ ንጥፈታት እዮም። እዞም ኣብ ዝተናወሐ እዋን ኣድማዕነት ከምዘለዎም ዝተሓብሩ ሜላታት፡ ኣሉታዊ ሳዕቤን ከምዘለዎም እኳ እንተተገልጹ፡ ኣማራጺ ስለዘየለ ግን ምትግባሮም እቲ እንኮ ፍታሕ ምዃኑ'ዩ ፈጻሚ ጸሓፊ ክሊማ ሕቡራት ሃገራት ሳይሞን ስቴል ኣብ መወዳእታ ዘመልከተ።

ናይ ኣእምሮ ስራሕ፡ ኣብ ምድንጓይ ሕማም ረሲዕ ኣበርክቶ ይርከቦ

ኣብ ኖርወይ ኣብ ዝተኻየደ ሓዲሽ መጽናዕቲ፡ ኣብ መዓልታዊ ሂወቶም ናይ ሓንጎል ስራሕ ዘኻይዱ ሰባት፡ በቲ ኣብ እዋን ዕብየት ዝመጽእ ምዝንባዕ ናይ ኣተሓሳስባን ናይ ምዝኻር ጸገምን ክጥቕዑ ዘለዎም ተኽእሎ ዝተሓተ ምዃኑ ተመራመርቲ ሓቢሮም።

እቶም ተመራመርቲ፡ ግድላት ምፍታሕ፡ ሓደሽቲ ነገር ምፍላጥ፡ ምብልሓት፡ ምብህሃልን ፈጠራውነትን፡ ዋላ'ኳ ንግዜኡ ኣህለኽቲ ናይ ሓንጎል ንጥፈታት እንተመሰሉ፡ ኣብ ዝተናወሐ እዋን ግን ንኣእምሮ ጥዕና ከምዝሃብዎ ኣረዲኦም።

እቲ ኣብ 305 ዝኾኑ ኣብ ዝተፈላለዩ ንጥፈታት ዝተዋፈሩ ልዕሊ 7 ሽሕ ዝኾኑ ዜጋታት ኖርወይ ዝተኻየደ መጽናዕቲ፡ እቶም ብዙሕ ንጥፈታት ሓንጎል ኣብ ዘይጠልብ ዕለታዊ ንጥፈታት ዝተዋፈሩ ምስቶም ወርትግ ኣብ ሓንጎል ዝጠልብ ስርሓት ዝተዋፈሩ ሰባት ብምንጽጻር እዩ ተሰሊሱ። ኣብ'ቲ ዝተረኽበ ወጽኢት ከኣ፡ እቶም ብዙይዳ ኣብ ናይ ጉልበት ስራሕ ዝተዋፈሩ ሰባት፡ ድሕሪ 70 ዓመት ምዝንባዕ ናይ ሓንጎል ከማዕበሉ ዘለዎም ተኽእሎ ብ66 ሚእታዊት ክዓቢ ከሎ፡ ብሕማም ረሳዕ ክጥቅዑ ዘለዎም ዕድል'ውን ብ31 ሚእታዊት ክብ ዝበለ ምዃኑ፡ እቶም ተመራመርቲ ትዕዝብቶም ገሊጾም።

እቲ መጽናዕቲ፡ መምህራን እቶም ቀንዲ ናይ ኣእምሮ ስራሕ ዘካይዱ ምዃኖም ተለልዮም ኣለዉ። ኣቐዲሙ ኣብ ዝተኻየደ መጽናዕቲ ትምህርቲ ኣብ ምጉዳል ተኽእሎ እቲ ኣብ ግዜ ዕብየት ዝርአ ሕማም ረሳዕ ኣበርክቶ ከምዘለዎ ተገሊጹ'ዩ። እንተኾነ፡ ድሕሪ ትምህርቲ ምዝዛም ኣብ ዘሎ ናይ ስራሕ ዓለም፡ ንሓንጎልካ ብዝበቱእ ኣብ ዕለታዊ ንጥፈት ዘይምጥቃም ግን፡ ካብ'ቲ ድሒሩ ዝመጽእ ምዝንባዕ ናይ ኣእምሮ ክከላኸል ከምዝይክእል ክሱታት የብሉን።

ዝበዝሑ ሰባት ካብ ዕድመ 30ታት ክሳብ 60ታት ኣብ ሓደ ስራሕ ስለዝሕልፍዎ፡ ኩነታት ሓንጎሎም'ውን ብኡ መንጽር እዩ ኣቃውማኡ ዝሕዝ። ይኹን'ምበር ዋላ እቶም ኣብ ልዑል ኣቓልቦ ሓንጎል ዝጠልብ ዕለታዊ ንጥፈት ዘይዋፈሩ ሰባት'ውን እንተኾኑ ብዘተፈላለየ ምኽንያት ማለት፡ ብኩነታት መነባብሮን ወጥርን ሕማም ረሳዕ ከማዕበሉ ከምዝኽእሉ ተጸዊሩ ኣሎ። እቶም ኣብ ናይ ወርትግ ስራሖም ተመሳሳሊ ስራሓት ዘካይዱ ሰባት፡ ኣብ ስራሖም ከማዕብልዎም ዝኽእል ጸሓፋት ብምውሳኑ መጻሕፍቲ ብምንባብ፡ ኣካላዊ ምንቅስቓስ ብምኽያድን ፈጠራውነቶም ከርእዩሉ ኣብ ዝኽእሉ ዓውዲ ብምስታፍን ንጥዕና ሓንጎሎም ክሕልውዎ ከምዝኽእሉ እቶም ተመራመርቲ ኣብ መወዳእታ ገሊጾም።

ተረኛ ፋርማሲ
ፋርማሲ ሬቨም
በት መኻኒ መድሃኒት ዓዲ ኣብዪቶ
ፋርማሲ ሰንትራል

ዕለት
28/04/2024

ጎደና
ጎደና ተጋደልቲ ቁ. 20፡ ጥቓ ፋብሪካ ምስማር (ጉዳይፍ)
መቐረሽታ ኣውተቦስ ዓዲ ኣቢዶቶ
ጎደና ናቕፋ ቁ. 18-20 ፡ ፊት ከረን ሆቴል

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565

ቁ.ስልኪ
181048
07114040
120730

Sabur Printing Services